Gemeente Midden-Delfland
Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl
cittaslow

Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Midden-Delfland 2024

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1. BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN 3

HOOFDSTUK 2. DE AANVRAAGPROCEDURE 5

HOOFDSTUK 3. De te bereiken BESLUITVORMING. 9

HOOFDSTUK 4. VOORZIENINGEN, PRIJS EN KWALITEIT 19

HOOFDSTUK 5. MANTELZORG & TEGEMOETKOMING MEERKOSTEN 21

HOOFDSTUK 6. CALAMITEITEN & KLACHTEN 22

HOOFDSTUK 7. BETREKKEN INWONERS EN AANBIEDERS 23

HOOFDSTUK 8. SLOTBEPALINGEN 24

Toelichting 25

De raad van de gemeente Midden-Delfland;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 26 maart 2024;

gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4, eerste, tweede, derde, vierde en zesde lid*,* 2.1.4a, 2.1.5, eerste lid, 2.1.6*, 2.1.7, 2.3.6,* vierde lid*,* en 2.6.6, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo 2015); gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.12 en 8.1.1, derde lid, van de Jeugdwet;

gelezen het advies van de Adviesraad Sociaal Domein van … februari 2024

besluit:
vast te stellen de "Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Midden-Delfland 2024".

HOOFDSTUK 1. BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Alle begrippen en definities zoals vermeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet artikel 1.1 zijn onverkort van toepassing in deze Verordening.

2. Aanvullend in deze Verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. Aanvraag
de aanvraag van of namens een inwoner voor een maatwerkvoorziening of een PGB;

b. Algemeen gebruikelijke voorziening
een voorziening die niet speciaal bedoeld is voor mensen met een beperking en die algemeen verkrijgbaar is en niet of niet veel duurder is dan vergelijkbare producten, diensten, activiteiten of andere maatregelen en die met een minimuminkomen gedragen kan worden;

c. **Algemene voorziening**

aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning;

d. Besluit
een beschikking in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) afgegeven door het College aan een inwoner, waarmee die inwoner al dan niet toegang krijgt tot een maatwerkvoorziening;

e. Bijdrage
bijdrage als bedoeld in de artikelen 2.1.4 en 2.1.4a van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

f. Budgetplan
door de cliënt ingediend inhoudelijk plan met begroting en doelen voor de invulling van het PGB. Uit het plan dient te blijken dat de zorg en ondersteuning die met het PGB wordt ingekocht veilig, doeltreffend en cliëntgericht wordt verstrekt. Daarbij geldt dat de cliënt in het plan dient te motiveren waarom het gecontracteerde aanbod van de gemeente onvoldoende is om in de hulpvraag van de cliënt te voorzien;

g. Eigen Bijdrage
financiële bijdrage van de cliënt als bedoeld in artikel 2.1.4 eerste lid en artikel 2.1.4a van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Geen eigen bijdrage is verschuldigd voor rolstoelen en voorzieningen op grond van de Jeugdwet;

h. Eigen kracht
het feitelijke eigen vermogen van de inwoner om problemen op te lossen of het hoofd te bieden, al dan niet met behulp van het sociale netwerk;

i. Familiegroepsplan
hulpverleningsplan of plan van aanpak opgesteld door de ouders, samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren;

j. Gesprek
het mondeling contact bij het onderzoek naar de hulpvraag waarin een deskundige met een cliënt diens problematiek en de gevolgen daarvan alsmede de gewenste resultaten van de te kiezen oplossingen bespreekt. Dit kunnen meerdere gesprekken zijn;

k. Hoofdverblijf

de woonruimte, bestemd en geschikt voor permanente bewoning, waar een persoon zijn vaste woon- en verblijfplaats heeft en in de gemeentelijke basisadministratie staat ingeschreven dan wel zal staan ingeschreven, dan wel de feitelijke verblijfplaats die blijkt uit concrete feiten en omstandigheden;

l. Hulpvraag
behoefte aan maatschappelijke ondersteuning of jeugdhulp. Een hulpvraag kan door of namens een inwoner vormvrij bij het college worden gemeld. Vanuit de Jeugdwet wordt een melding die door middel van een aanvraagformulier is ingediend direct aangemerkt als een aanvraag;

m. Inwoner
ingezetene van de gemeente Midden-Delfland. Hiermee kan een toekomstige cliënt bedoeld worden, dan wel zijn of haar ouder(s) in het geval van jeugdhulp;

n. Maatschappelijk team
team van deskundigen die
i. de toegang tot jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning uitvoert en;
ii. lichte jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning uitvoert;

o. Melding
kenbaar maken van de hulpvraag als bedoeld in artikel 2.3.3. van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. In de Jeugdwet wordt dit aangeduid als aanvraag;

p. Onafhankelijke cliënt ondersteuning
onafhankelijke gratis ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen werk en inkomen;

q. Ondersteuningsplan
het plan dat de gemeente in samenspraak met de cliënt dan wel diens vertegenwoordiger, dan wel met ouder(s), en waar mogelijk met de mantelzorger(s), opstelt met betrekking tot de benodigde zorg en ondersteuning. Het beschrijft de ondersteuning die de cliënt nodig heeft en daarin concreet wat het te behalen resultaat is met deze ondersteuning;

r. Persoonlijk plan
plan waarin de client aangeeft wat de zorgvraag is en welke behoefte er zijn. Het persoonlijk plan is uitgangspunt bij het gesprek tussen de client en de gemeente;

s. Regresrecht
regresrecht stelt de gemeente in staat om de kosten voor maatwerkvoorzieningen te verhalen op een derde bij wettelijke aansprakelijkheid voor een ongeval dat tot de beperkingen heeft geleid;

t. Respijtzorg
tijdelijke en volledige overname van zorg met als doel de mantelzorger een adempauze te geven;

u. Vertrouwenspersoon
onafhankelijke persoon die jeugdigen, ouders of pleegouders op hun verzoek ondersteunt in aangelegenheden die samenhangen met de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van het college, de jeugdhulpaanbieder, de gecertificeerde instelling en Veilig Thuis;

v. Voorliggende voorziening
voorliggende voorzieningen zijn wettelijke en algemene voorzieningen waar eerst een beroep op kan worden gedaan alvorens een maatwerkvoorziening wordt overwogen en waarmee een vergelijkbaar adequaat resultaat kan worden bereikt als met een voorziening op grond van de wet op grond van de wet. Voorliggend is een voorziening/dienst op grond van een andere wettelijke regeling, zoals de Wet langdurige zorg (Wlz), ziektekostenverzekering of het Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen (UWV). Ook zijn er voorliggende arbeidsvoorzieningen;

w. Woonruimte

een zelfstandige woonruimte is een eengezinswoning, een appartement, een flat of een andere woonruimte met een eigen voordeur en huisnummer, eigen keuken, een eigen toilet en een eigen wasruimte en beschikt over een eigen registratie in de gemeentelijke basisadministratie;

x. Zorgplan

naar aanleiding van het ondersteuningsplan stellen gecontracteerde aanbieders samen met de cliënt het zorgplan op. In het zorgplan beschrijft de aanbieder samen met de cliënt hoe de ondersteuning uitgevoerd moet worden om het resultaat te kunnen behalen. Dit is alleen van toepassing wanneer de ondersteuningsvraag betrekking heeft op een dienst.

HOOFDSTUK 2. DE AANVRAAGPROCEDURE

Artikel 2. Melding hulpvraag

Een hulpvraag kan door of namens een (toekomstige) inwoner bij het college worden gemeld.

1. Het college bevestigt de ontvangst van een melding schriftelijk, via de e-mail of direct aan de telefoon.

2. In de ontvangstbevestiging informeert het college de cliënt of diens vertegenwoordiger over: de gang van zaken bij het gesprek, diens rechten en plichten en de vervolgprocedure.

Een PGB dient

3. Voor zover de hulpvraag betrekking heeft op jeugdhulp, kan de hulpvraag ook worden gemeld bij de huisarts, de medisch specialist en de jeugdarts, die elk kan verwijzen naar gecontracteerde jeugdhulp. De gecontracteerde jeugdhulpaanbieder beoordeelt welke maatwerkvoorziening nodig is. Als de cliënt daarom verzoekt, draagt het college ten behoeve hiervan zorg voor ondersteuning bij het verhelderen van de ondersteuningsbehoefte.

Artikel 3. Onafhankelijke cliëntondersteuning en vertrouwenspersoon

1. Het college zorgt ervoor dat inwoners bij melding van een hulpvraag in het kader van de Wmo 2015 of voor het onderzoek zoals beschreven in artikel 5 van deze verordening, een beroep kunnen doen op kosteloze onafhankelijke cliëntondersteuning, waarbij het belang van de inwoner het uitgangspunt is.

2. Het college zorgt ervoor dat jeugdigen, ouders en pleegouders bij melding van een hulpvraag in het kader van de Jeugdwet of voor het onderzoek zoals beschreven in artikel 4 van deze verordening, een beroep kunnen doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

3. Het college wijst de inwoner, dan wel diens vertegenwoordiger en waar mogelijk de mantelzorger(s), voor het onderzoek, zoals beschreven in artikel 5 van deze verordening, op de mogelijkheid gebruik te maken van kosteloze onafhankelijke cliëntondersteuning of de vertrouwenspersoon.

Artikel 4. Vooronderzoek; indienen persoonlijk plan of familiegroepsplan

1. Het college verzamelt alle voor het onderzoek, bedoeld in artikel 5 van deze verordening, van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de inwoner en diens situatie en maakt zo spoedig mogelijk een afspraak voor een gesprek.

2. Ten behoeve van het onderzoek, bedoeld in artikel 5 van deze verordening, verschaft de inwoner het college alle overige gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college hiervoor nodig zijn en waarover hij op dat moment redelijkerwijs de beschikking kan krijgen. De inwoner toont in ieder geval een identificatiedocument als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

3. Als de inwoner genoegzaam bekend is bij het college, kan het college in overeenstemming met de inwoner afzien van een vooronderzoek als bedoeld in het eerste en tweede lid.

4. Bij een hulpvraag in het kader van de Wmo 2015 brengt het college de inwoner op de hoogte van de mogelijkheid om een persoonlijk plan, als bedoeld in artikel 2.3.2, tweede lid van de Wmo 2015, op te stellen en stelt hem gedurende 7 werkdagen na de melding in de gelegenheid het plan te overhandigen.

5. Bij een hulpvraag in het kader van de Jeugdwet brengt het college de inwoner op de hoogte van de mogelijkheid om een familiegroepsplan, als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet, op te stellen en stelt hem gedurende het onderzoek, als bedoeld in artikel 5 van deze verordening, in de gelegenheid het plan te overhandigen. Als de inwoner dit wenst draagt het college zorg voor ondersteuning bij het opstellen van een familiegroepsplan. In overleg met de inwoner kan worden afgezien van het gestelde in dit lid.

Artikel 5. Onderzoek

1. Het college voert een onderzoek uit naar aanleiding van de Wmo melding of de Jeugdwet aanvraag. Het onderzoek bestaat in ieder geval uit een gesprek, tenzij de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning of jeugdhulp voldoende bekend is, dan kan in overleg met de cliënt worden afgezien van een gesprek. Het college gaat in gesprek met de cliënt en onderzoekt zo spoedig mogelijk en voor zover nodig:

    a. wat de hulpvraag van de cliënt, de jeugdige of zijn ouders is;

    b. welke gemeente verantwoordelijk is voor het in behandeling nemen van de hulpvraag;

    c. bij een aanvraag op grond van de jeugdwet of sprake is van opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen;

    d. bij een aanvraag op grond van de Wmo welke problemen zich voordoen bij de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie;

    e. de veiligheid van de jeugdige en andere huisgenoten;

    f. welke hulp nodig is in vorm, duur en frequentie om het gewenste resultaat te kunnen bereiken;

    g. de mogelijkheid om op eigen kracht, met gebruikelijke hulp of met mantelzorg of hulp van andere personen uit het sociaal netwerk, zijn zelfredzaamheid en/of participatie te verbeteren. Of te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang, gezond en veilig op te groeien of te groeien naar zelfstandigheid;

    h. De behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de client;

    i. De mogelijkheden om door middel van samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet en andere partijen op het gebied van publieke gezondheid, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen, te komen tot een zo goed mogelijk afgestemde dienstverlening met het oog op de behoefte aan verbetering van zijn zelfredzaamheid, participatie of aan beschermd wonen of opvang;

    j. welke bijdragen in de kosten de cliënt verschuldigd zal zijn;

    k. of de cliënt de voorziening in de vorm van zorg in natura of een PGB wil ontvangen waarbij de inwoner in begrijpelijke bewoordingen wordt ingelicht over de voorwaarden voor en de gevolgen van die keuze; en

    l. of aan de voorwaarden van een PGB wordt voldaan indien aangevraagd.

2. Het college is bevoegd om in het belang van het onderzoek de cliënt:

    a. op te roepen om in persoon te verschijnen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en hem of hen te bevragen;

    b. op een door of namens het college te bepalen plaats en tijdstip door een of meer daartoe aangewezen onafhankelijk deskundigen of adviesinstantie de cliënt te doen bevragen en/of te onderzoeken.

3. Als de cliënt een persoonlijk of een familiegroepsplan aan het college heeft overhandigd, betrekt het college dit plan in het gesprek.

4. Als de hulpvraag genoegzaam bekend is, kan het college, met toestemming van de cliënt, afzien van een onderzoek.

Artikel 6. Verslag

1. De schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek wordt opgenomen in het ondersteuningsplan. Opmerkingen of latere aanvullingen van de cliënt worden aan het ondersteuningsplan toegevoegd.

2. Het college verstrekt het ondersteuningsplan zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen de termijn van 6 weken (na start onderzoek als bedoeld in artikel 4 van deze verordening) voor maatschappelijke ondersteuning en 8 weken (vanaf de aanvraag) voor jeugdhulp.

3. Het college verzoekt de cliënt het ondersteuningsplan voor gezien of akkoord te ondertekenen en binnen tien werkdagen te retourneren. Daarbij wordt de mogelijkheid geboden om op het ondersteuningsplan aan te geven dat het plan wordt gezien als een aanvraag. Indien het ondersteuningsplan niet tijdig geretourneerd wordt kan het college beslissen de melding of aanvraag buiten behandeling te stellen.

4. In geval van een Wmo maatwerkvoorziening in de vorm van diensten wordt de cliënt aangemeld bij een zorgaanbieder om samen een zorgplan op te stellen. De cliënt en zorgaanbieder ondertekenen het zorgplan digitaal en zenden dat terug naar de gemeente.

Artikel 7. Aanvraag

1. Het college kan als aanvraag aanmerken, als de client of zijn gemachtigde of zijn vertegenwoordiger dat op het ondersteuningsplan/verslag heeft aangegeven. In geval van:

    a. diensten (resultaatgebieden Wmo) het ondertekende ondersteuningsplan plus zorgplan;

    b. middelen: het ondertekende ondersteuningsplan en offertes;

    c. een persoonsgebonden budget: het ondertekende ondersteuningsplan en bijbehorend budgetplan;

    d. een aanvraag op grond van Jeugdwet, het ondertekende verslag of aanvraagformulier.

2. De ondertekening van het ondersteuningsplan/verslag kan zowel met een fysieke handtekening als met een akkoord telefonisch, per e-mail of whatsapp plaatsvinden. De ondertekening van het zorgplan kan uitsluitend met een fysieke handtekening plaatsvinden.

3. Het college zorgt in overleg met de zorgaanbieder voor inzet van de jeugdhulp die de rechter of de gecertificeerde instelling nodig acht bij de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel, die de rechter, het openbaar ministerie, de selectiefunctionaris, de inrichtingsarts of de directeur van de justitiële inrichting nodig achten bij de uitvoering van een strafrechtelijke beslissing, of die de gecertificeerde instelling nodig acht bij de uitvoering van jeugdreclassering. Hiervoor verstrekt het college geen beschikking als bedoeld in artikel 14 van deze verordening.

4. In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een passende voorziening. Het college legt het besluit omtrent de inzet van hulp in dat geval zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen vier weken na de start van de hulp, vast in een beschikking.

Artikel 8. Toegang jeugdhulp via huisarts, medisch specialist of jeugdarts

1. Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat inzet van jeugdhulp nodig is.

2. Het college maakt afspraken met de huisartsen, medisch specialisten, jeugdartsen over de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de verwijzing, als bedoeld in artikel 2.6 eerste lid, onderdeel e van de wet en in lid 1 van dit artikel, plaatsvindt.

3. Wanneer een jeugdige of zijn ouders zich bij een aanbieder meldt met een verwijzing van een medisch verwijzer, dan meldt de aanbieder dit voordat hij de jeugdhulp start, bij de gemeentelijke toegang.

4. Tussen de aanbieder en de gemeentelijke toegang is afstemming met betrekking tot:
    a. Het woonplaatsbeginsel.
    b. Contract met de jeugdhulpaanbieder.
    c. De productcategorie en/of productcode.
    d. De eenheid/frequentie.
    e. Leeftijd van de jeugdige.
    f. De relatie met reeds toegewezen jeugdhulp.
    g. De termijn voor jeugdhulp en evaluatiemoment(en).

5. Het college legt de te verlenen maatwerkvoorziening in natura, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking als bedoeld in artikel 14

HOOFDSTUK 3. DE TE BEREIKEN BESLUITVORMING

Artikel 9. Algemene uitgangspunten en criteria voor maatwerkvoorziening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp

1. Het college draagt zorg voor het beschikbaar maken van de volgende individuele voorzieningen in het kader van de Jeugdwet:

   a. de ondersteuning, hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen of gedragsproblemen van de jeugdige, of opvoedingsproblemen;

   b. het ondersteunen van jeugdigen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en bevorderen van het zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer;

   c. persoonlijke verzorging, die voor jeugdigen tot 18 jaar sinds 2015 in de Jeugdwet is opgenomen;

   d. jeugdbescherming en jeugdreclassering;

   e. jeugdhulp in het residentiële kader.

2. Het college draagt zorg voor het beschikbaar maken van de volgende overige voorzieningen in het kader van de Jeugdwet:

   a. voorzieningen ter voorkoming van jeugdhulp en in het kader van preventief jeugdbeleid:
      i. informatie en (opvoed)advies;
      ii. signaleren van problemen;
      iii. toeleiding tot hulpaanbod;
      iv. licht pedagogische hulp;
      v. coördinatie van zorg.

   b. participatie;

   c. diagnose, waar noodzakelijk voor toegang tot een individuele voorziening.

3. Het college draagt zorg voor het beschikbaar maken van maatwerkvoorzieningen in het kader van de Wmo 2015;

   a. ten behoeve van zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen,

   b. ten behoeve van participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen,

   c. ten behoeve van beschermd wonen, beschermd thuis en maatschappelijke opvang.

4. Het college neemt het ondersteuningsplan als uitgangspunt voor de beoordeling van een aanvraag voor een maatwerkvoorziening.

5. Een maatwerkvoorziening kan slechts worden toegekend voor zover:

   a. de cliënt inwoner is van gemeente Midden-Delfland of zich hier binnen 6 weken zal vestigen of een jeugdige die op het moment van aanvraag in de gemeente Midden-Delfland verblijft;

   b. er geen voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat;

   c. de cliënt de beperkingen niet kan wegnemen op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg, met vrijwilligerswerk of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk;

d. de cliënt de beperkingen niet kan wegnemen met gebruikmaking van algemene voorzieningen;

e. de cliënt de voorziening niet vóór de datum van het besluit op de aanvraag heeft gerealiseerd of geaccepteerd, tenzij het college daarvoor schriftelijk toestemming heeft verleend of de noodzaak achteraf nog kan worden vastgesteld;

f. voor zover deze als de goedkoopste adequate voorziening kan worden aangemerkt;

g. de eerder vergoede of verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen;

h. de cliënt geen tekortschietend besef van verantwoordelijkheid heeft betoond;

i. de maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo, rekening houdend met de uitkomsten van het in artikel 5 bedoelde onderzoek, een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de inwoner in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven;

j. de maatwerkvoorziening op grond van de Jeugdwet, de jeugdige in staat stelt gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid of voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau;

k. voor een maatwerkvoorziening gericht op zelfredzaamheid en participatie geldt daarnaast dat deze alleen kan worden toegekend voor zover:
   i. de beperkingen het gevolg zijn van een lichamelijke, geestelijke, verstandelijk oorzaak; een chronisch psychisch probleem of een psycho-sociaal probleem;
   ii. de voorziening voorzienbaar was, maar van de inwoner redelijkerwijs niet verwacht kon worden maatregelen te hebben getroffen die de hulpvraag overbodig had gemaakt;
   iii. de voorziening langdurig noodzakelijk is;
   iv. het geen algemeen gebruikelijke voorziening betreft;

6.

a. De maatschappelijke ondersteuning in de vorm van dienst- en zorgverlening vindt plaats in de vorm van een arrangement binnen één of meer van de volgende resultaatgebieden:
   Resultaatgebied 1 Sociaal en persoonlijk functioneren: draagt ertoe bij dat de cliënt zelfredzaam kan participeren in een sociale leefomgeving.
   Resultaatgebied 2 Financiën: richt zich op het creëren en behouden van overzicht en controle op een gezonde financiële huishouding.
   Resultaatgebied 3 Huisvesting: draagt ertoe bij dat cliënten een betaalbare en geschikte huisvesting hebben en kunnen houden. Hulp is onder meer gericht op een veilige, toereikende en (waar mogelijk) autonome huisvesting, die past bij de beperking die iemand mogelijk heeft.
   Resultaatgebied 4 Dagbesteding: draagt ertoe bij dat cliënt op zinvolle wijze de dagen kan invullen onder toezicht of met ondersteuning.
   Resultaatgebied 5 Ondersteuning en regie bij huishouden: draagt ertoe bij dat cliënt verantwoord zelfstandig kan blijven wonen.
   Resultaatgebied 6 Gezondheid: draagt ertoe bij dat de cliënt aandacht heeft voor zijn/haar gezondheid en het onderhouden en/of verbeteren daarvan.

b. De resultaatgebieden bestaan uit verschillende intensiteiten (treden) die staan voor de zwaarte van de ondersteuningsvraag. De resultaatgebieden en intensiteiten vormen samen een matrix van waaruit arrangementen samengesteld kunnen worden. Het is mogelijk om specifieke maatwerkvoorzieningen te indiceren. Daarnaast kunnen er aanvullende producten voor ondersteuning in de hier genoemde resultaatgebieden worden geïndiceerd.

c. Als een cliënt vanuit een andere gemeente verhuist naar de gemeente Midden-Delfland zal de indicatie voor een periode van maximaal 3 maanden, zo passend mogelijk binnen de mogelijkheden van de Wmo worden afgegeven. Tijdens de periode van 3 maanden zal er een herindicatie plaatsvinden volgens het reguliere toewijzingsproces van de gemeente Midden-Delfland.

Het is mogelijk om de volgende specifieke maatwerkvoorzieningen te indiceren:
Naast de aanvullend te indiceren producten zijn er ook de losse producten. Deze producten zijn niet gekoppeld aan een resultaatgebied en kunnen los worden ingezet (ze kunnen ook naast een bestaande indicatie worden ingezet als dit nodig is).

d. **Specifieke maatwerkvoorziening 1 Kortdurend verblijf:** draagt ertoe bij dat de cliënt in een veilige omgeving kan verblijven zodat de thuissituatie/mantelzorger tijdelijk wordt ontlast.

e. **Specifieke maatwerkvoorziening 2 Ontmoetingscentra:** richten zich op ondersteuning van mantelzorgers en mensen met dementie om overbelasting te voorkomen en mensen langer thuis te laten wonen. Voor meer dan 6 dagdelen per week kan een maatwerkvoorziening worden aangevraagd. Voor 6 dagdelen of minder is dit een algemene voorziening.

Het is mogelijk om de volgende aanvullende maatwerkvoorzieningen te indiceren:

f. **Aanvullend product 1 Maaltijdvoorziening**: aanvullend op resultaatgebied 1, 5 en 6. Het bereiden en klaarzetten van een maaltijd.

g. **Aanvullend product 2 Vervoer**: aanvullend op resultaatgebied 1,2,3,4,6 en specifieke maatwerkvoorzieningen 1 en 2. Het vervoeren van een persoon met of zonder rolstoel, in geval deze regulier gebruik maakt van bovengenoemde voorzieningen.

h. **Aanvullend product 3 24 uur bereikbaarheid**: aanvullend op resultaatgebieden 1,3,6 en de specifieke maatwerkvoorziening 1. Het bereikbaar zijn voor cliënten 24 uur per dag.

i. **Aanvullend product 4 Waakvlam en 24 uurs bereikbaarheid**: aanvullend op resultaatgebieden 1,2,3,4 en 6. Periodiek contact ten behoeve van nazorg door bekende begeleider ten behoeve van het voorkomen en/of vroeg signaleren van terugval.

j. **Aanvullend product 5 Zak-kleedgeldregeling:** Het college stelt ten behoeve van de jeugdige die ten minste gedurende een maand voltijds verblijft in een accommodatie, waarbij het voor de jeugdhulpaanbieder waar de jeugdige verblijft, blijkt dat het onmogelijk is om zelf van de onderhoudsplichtige ouders een bijdrage voor zak- en kleedgeld te ontvangen, een vervangende bijdrage ter beschikking gelijk aan het bedrag zoals genoemd in bijlage 1a van de Regeling Jeugdwet. De bijdrage wordt uitbetaald aan de jeugdhulpaanbieder waar de jeugdige verblijft, mits de jeugdhulpaanbieder aantoont dat zij zelf voldoende heeft getracht de ouders aan te spreken op hun onderhoudsplicht.

Naast maatwerkvoorziening in diensten, zijn er ook maatwerkvoorzieningen in middelen zoals:

k. Rolstoelvoorziening

l. Vervoersvoorziening

m. Woningaanpassing of woonvoorziening

Het college kan nadere regels stellen inzake de aard van de te verstrekken maatwerkvoorziening, het beschrijven van de resultaatgebieden, specifieke maatwerkvoorzieningen en aanvullende producten en de toegang daartoe als bedoeld in dit hoofdstuk.

7. Een inwoner komt in aanmerking voor een individuele voorziening in het kader van de Jeugdwet indien:

   a. diens woonplaats voldoet aan de definitie uit het Convenant uitvoering woonplaatsbeginsel Jeugdwet;

   b. de jeugdige op eigen kracht, of met zijn ouders of andere personen uit zijn naaste omgeving, geen oplossing voor zijn hulpvraag kan vinden, en;

   c. er geen oplossing gevonden kan worden voor zijn hulpvraag door, al dan niet gedeeltelijk, gebruik te maken van een overige en/of andere voorziening zoals bedoeld in artikel 9, lid 2a van deze verordening.

8. Als een maatwerkvoorziening in de vorm van een woningaanpassing of hulpmiddel noodzakelijk is ter vervanging van een eerder door het college verstrekte voorziening, wordt deze slechts verstrekt als de eerder verstrekte voorziening technisch is afgeschreven tenzij

   a. de eerder verstrekte voorziening verloren is gegaan als gevolg van omstandigheden die niet aan de inwoner zijn toe te rekenen;

   b. de inwoner geheel of gedeeltelijk tegemoet komt in de veroorzaakte kosten, of

   c. als de eerder verstrekte voorziening niet langer een oplossing biedt voor de hulpvraag van de inwoner.

9. Het college kan bij nadere regeling, binnen de kaders van de Wmo 2015, de Jeugdwet en deze verordening, aanvullende voorwaarden stellen aan de toekenning, resultaatgebieden en intensiteiten van een maatwerkvoorziening, indien zij dit noodzakelijk acht.

Artikel 10. Criteria voor een algemene voorziening

1. Om in aanmerking te komen voor de algemene voorziening basisvoorziening "hulp bij het huishouden" dient de aanvrager te voldoen aan de volgende criteria:

   a. aanvrager is inwoner van de gemeente en;

   b. aanvrager is ingeschreven bij Mantelzorg Midden-Delfland van Stichting Welzijn Midden-Delfland (SWMD);

   c. aanvrager is langdurig mantelzorger (langer dan drie maanden en meer dan 8 uur per week) en dreigt overbelast te raken of;

   d. aanvrager heeft tijdelijke problemen met het uitvoeren van huishoudelijke taken wegens een tijdelijke beperking.

2. De zorgaanbieder beoordeelt of een inwoner voldoet aan de genoemde voorwaarden.

3. De hulp bij het huishouden dient ingekocht te worden bij een hiervoor door de gemeente gecontracteerde partij.

4. Bij toegang tot de basisvoorziening "hulp bij het huishouden" kan de cliënt eenmalig maximaal 40 uur huishoudelijke hulp inkopen tegen een tarief zoals bepaald in artikel 13 lid 11 in deze verordening voor een periode van maximaal 6 maanden. Als het nodig is om de voorziening tijdelijk te verlengen kan, na overleg met de gecontracteerde partij, eenmalig het aantal uren worden verlengd met maximaal 40 uur voor de maximale duur van nogmaals 6 maanden.

5. Om in aanmerking te komen voor de algemene voorziening was- en strijkservice dient de aanvrager te voldoen aan het volgende criterium:

    a. aanvrager is inwoner van de gemeente.

6. Om in aanmerking te komen voor de algemene voorziening 'Ontmoetingscentrum' dient de aanvrager te voldoen aan de volgende criteria:

    a. aanvrager is inwoner van de gemeente en;

    b. de aanvraag is gericht op ondersteuning van de mantelzorger of op klachten van inwoners met dementie. Deze voorziening wordt toegekend indien daarmee overbelasting wordt voorkomen en cliënten langer thuis kunnen wonen;

    c. deze voorziening is voor maximaal 6 dagdelen per week;

    d. de zorgaanbieder beoordeelt of aanvrager voldoet aan de genoemde criteria.

7. Het college kan bij nadere regeling, binnen de kaders van de Wmo, de Jeugdwet en deze verordening, voorwaarden stellen aan basis en algemene voorzieningen die door de gemeente zijn ingekocht.

Artikel 11. Regels voor persoonsgebonden budget (PGB)

1. Het college verstrekt een PGB in overeenstemming met artikel 2.3.6 van de Wmo 2015 en artikel 8.1.1 van de Jeugdwet.

2. De termijn waarvoor de kosten voorafgaand aan de aanvraag met terugwerkende kracht kunnen worden vergoed is afhankelijk van de periode waarin de noodzakelijkheid van de ondersteuning vastgesteld kan worden. De cliënt die een PGB wenst, motiveert schriftelijk in een plan:
    a. hoe de cliënt zelf of met hulp van iemand uit het sociale netwerk of zijn vertegenwoordiger de aan een PGB verbonden taken op verantwoorde wijze gaat uitvoeren;

    b. wat de motivatie is om de maatwerkvoorziening in de vorm van een PGB te ontvangen;

    c. welke voorziening de cliënt met het PGB zou willen inkopen en bij welke uitvoerder;

    d. op welke wijze de kwaliteit van de voorziening is gewaarborgd en duidelijk is dat de voorziening geschikt is voor het doel waarvoor het PGB wordt verstrekt;

    e. de kosten van de voorziening, uitgedrukt in aantal eenheden en tarief.

3. Het PGB mag niet worden besteed aan:
    a. kosten voor bemiddeling, tussenpersonen of belangenbehartigers;

    b. kosten voor het voeren van een PGB-administratie;

    c. kosten voor ondersteuning bij het aanvragen en beheren van een PGB;

    d. kosten voor een feestdagenuitkering en een eenmalige uitkering;

    e. reiskosten, in welke vorm dan ook.

4. Een PGB bevat geen vrij besteedbaar deel.

5. Een PGB is alleen mogelijk als naar het oordeel van het college:

    a. er geen wettelijke weigeringsgrond van toepassing is;

    b. de ondersteuning die de cliënt met het PGB wenst in te kopen naar het oordeel van het college van voldoende kwaliteit is en in voldoende mate zal bijdragen aan het bereiken van het in het verslag opgenomen beoogde resultaat;

    c. de kwaliteit van de met het PGB ingekochte ondersteuning minimaal voldoet aan de eisen die de gemeente stelt aan de gecontracteerde zorgaanbieders die vergelijkbare ondersteuning leveren. Deze kwaliteitseisen staan beschreven in het aanbestedingsdocument zoals gepubliceerd op de gemeentelijke website. Een zorgaanbieder die hier niet aan voldoet wordt gezien als informele zorgaanbieder waarbij het informele tarief wordt toegepast;

    d. als er geen sprake is van ondersteuning in een spoedeisende situatie;

6. in

    a. problematische schuldenproblematiek;

    b. ernstige verslavingsproblematiek;

    c. aangetoonde fraude begaan in de vier jaar voorafgaand aan de aanvraag;

    d. een aanmerkelijke verstandelijke beperking;

    e. een ernstig psychiatrisch ziektebeeld;

    f. een vastgestelde, blijvende cognitieve stoornis;

    g. het onvoldoende machtig zijn van de Nederlandse taal in woord en geschrift;

    h. twijfels op overige gronden over de PGB-vaardigheid;

    i. gebleken overbelasting.

7. Tevens wordt de vertegenwoordiger alleen in staat geacht de aan het PGB verbonden taken op verantwoorde wijze te kunnen uitvoeren indien:

    a. hij niet tevens uitvoerder is van de ondersteuning die met het PGB wordt ingekocht of geen financiële relatie heeft met de uitvoerder van de ondersteuning, tenzij dit gezien de situatie van de cliënt of jeugdige, de aard van de ingekochte ondersteuning en de waarborgen waarmee een verantwoorde besteding en verantwoording van het PGB is omgeven, naar het oordeel van het college passend wordt bevonden;

    b. er sprake is van voldoende nabijheid in de vorm van fysieke aanwezigheid en tijd.

8. Het college verlangt van de cliënt en/of zijn vertegenwoordiger een schriftelijke machtiging teneinde het beheer van het PGB op verantwoorde wijze uit te voeren.

9. De cliënt die in aanmerking komt voor een PGB, kan alleen diensten en andere maatregelen betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk indien dat aantoonbaar tot betere en efficiënte ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is.

10. Bij de beoordeling of sprake is van hulp die het sociale netwerk zonder betaling kan bieden en of bij wijze van uitzondering de inzet van het sociale netwerk met een PGB betaald kan worden, spelen in elk geval de volgende aspecten een rol:

    a. het type hulp dat wordt geleverd;

    b. de frequentie van de hulp;

c. een tijdelijke hulpvraag of hulp over een lange periode;

d. de mate van verplichting (kan degene die de hulp levert een keer overslaan als hij/zij ziek is of op vakantie wil, of is dit niet mogelijk?);

e. kwaliteit van de ondersteuning zit in de nabijheid van ondersteuner;

f. PGB leidt tot een betere en effectievere ondersteuning die aantoonbaar doelmatig is;

g. als volgens landelijk geldende kwaliteitscriteria een minimale opleiding vereist is, moet de persoon uit het netwerk die kwalificatie minimaal hebben;

h. de persoon uit het netwerk moet aangeven dat de zorg voor hem niet tot overbelasting leidt.

11. Het college kan via een onafhankelijke en daartoe deskundige derde laten toetsen of de persoon of organisatie verantwoorde dienstverlening kan leveren. De aanvraag voor een PGB kan worden geweigerd indien dit advies uitwijst dat de kwaliteit van de dienstverlening niet of onvoldoende gewaarborgd is.

12. De hoogte van een PGB:

a. Wordt vastgesteld aan de hand van een door de cliënt opgesteld budgetplan over hoe deze het PGB gaat besteden, en;

b. wordt bepaald aan de hand van de kostprijs van de vergelijkbare ingekochte voorziening in natura, specifiek:

i. Voor vervoersvoorzieningen, hulpmiddelen, roerende woonvoorzieningen en woningaanpassingen: Op basis van de kostprijs van de voorziening die de cliënt zou hebben ontvangen als de voorziening in natura zou zijn verstrekt door een gecontracteerde leverancier en rekening houdende met een reële termijn voor de technische afschrijving en de onderhouds- en verzekeringskosten. Wanneer de voorziening niet kan worden geleverd door de gecontracteerde leveranciers, wordt de hoogte van het PGB bepaald op basis van het bedrag van de goedkoopste door de gemeente geaccepteerde offerte.

ii. Voor formele hulp: Op basis van het tarief voor gecontracteerde ondersteuning in natura, tenzij op basis van het budgetplan van de cliënt passende en toereikende ondersteuning voor een lager tarief kan worden ingekocht.

iii. Voor informele hulp bij ondersteuning en regie bij huishouden: De hoogte van het uurloon is op basis van de hoogste periodiek behorende bij hulp bij het huishouden van de voor de betreffende periode geldende cao VVT (Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg), te vermeerderen met vakantietoeslag en de tegenwaarde van de verlofuren.

iv. Voor informele hulp bij begeleiding: De hoogte van een PBG is op basis van het uurloon van de hoogste periodiek behorende bij de Functie Waardering Gezondheidszorg (FWG 30) van de voor de betreffende periode geldende cao VVT, te vermeerderen met vakantietoeslag en de tegenwaarde van de verlofuren.

v. Voor vervoer: De hoogte van de bijdrage voor de maatwerkvoorziening voor vervoer is per rit gelijk aan het in het de regio voor het reguliere openbaar vervoer geldende basistarief plus het kilometertarief vermenigvuldigd met het aantal gereisde kilometers.

vi. Indien het op basis van lid b sub ii en iii vastgestelde PGB in een individueel geval onvoldoende is om de aangewezen voorziening te kunnen inkopen, wordt het tarief zodanig aangepast dat de hulp hiermee bij tenminste één aanbieder kan worden ingekocht.

en;

c. bedraagt nooit meer dan de kostprijs van de in betreffende situatie goedkoopste adequate in de gemeente beschikbare maatwerkvoorziening in natura.

13. Het college kan jaarlijks per 1 januari de geldende bedragen genoemd in het Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp indexeren conform de voorwaarden uit lid 12 van dit artikel en legt dit vast in het Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp.

14. Er bestaat geen recht op PGB voor zover het is bestemd voor besteding in het buitenland, tenzij het college hier vooraf expliciet toestemming voor verleent. Het college kan hierover nadere regels stellen.

15. Een PGB kan geïndiceerd worden op basis van een budget voor formele en informele ondersteuning. Voor beide vormen van PGB zal er middels het budgetplan beoordeeld worden of de resultaten behaald kunnen worden en de kwaliteit van de ondersteuning geborgd is.

16. Het voor de cliënt geldende maximale tarief per uur, dagdeel of etmaal zoals wordt vastgesteld op de dag van de toekenning en blijft gedurende de looptijd van de toekenning ongewijzigd.

17. Een PGB dient door de cliënt binnen zes maanden na toekenning te worden aangewend ten behoeve van het resultaat waarvoor het is verstrekt. Het PGB voor woningaanpassingen moet binnen 15 maanden na toekenning zijn aangewend voor de bekostiging van het doel waarvoor het PGB is verleend en voldoen aan het programma van eisen van de woningaanpassing.

18. De prijs van de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening wordt bepaald:

    a. door het opvragen van in totaal drie offertes door de cliënt en de gemeente, of;

    b. na consultatie in de markt door het college, of;

    c. in overleg met de aanbieder.

Artikel 12. Onderscheid formele en informele hulp

1. Bij het vaststellen van de hoogte van het PGB, wordt onderscheid gemaakt tussen formele en informele hulp.

2. Van formele hulp is sprake als de hulp verleend wordt door onderstaande personen, met uitzondering van bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad van de cliënt:
    a. personen die werkzaam zijn bij een instelling die ten aanzien van de voor het PGB uit te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staat in het Handelsregister (conform artikel 5 Handelsregisterwet 2007) en die beschikken over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken, of;

    b. personen die aangemerkt zijn als Zelfstandige zonder personeel. Daarnaast moeten ze ten aanzien van de voor het PGB uit te voeren taken/werkzaamheden ingeschreven staan in het Handelsregister (conform artikel 5 Handelsregisterwet 2007) en beschikken over de relevante diploma's die nodig zijn voor uitoefening van de desbetreffende taken.

3. Informele hulp is:
    a. Hulp die geboden wordt door personen, al dan niet uit het sociaal netwerk, die niet voldoen aan de criteria als genoemd in lid 2;

    b. Hulp die wordt geboden door personen die voldoen aan de criteria als genoemd in lid 2, maar bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad zijn van cliënt.

Artikel 13. Bijdrage in de kosten

1. Een cliënt is een bijdrage in de kosten verschuldigd voor een maatwerkvoorziening in natura dan wel in PGB, zolang de cliënt van de maatwerkvoorziening gebruik maakt of gedurende de periode waarvoor het PGB wordt verstrekt.

2. De hoogte van de bijdrage is in overeenstemming met hoofdstuk 3 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. De hoogte van de eigen bijdrage kan jaarlijks veranderen door indexatie of landelijke afspraken, de gemeente volgt hierin het CAK. Voor het bepalen van de kostprijs wordt rekening gehouden met de gangbare afschrijvingstermijn zoals die geldt voor het betreffende product.

3. Het college kan in de nadere regels bepalen:
   a. dat de bijdrage voor voorzieningen overeenkomstig wordt verlaagd.

   b. voor welke groep cliënten een korting op de bijdrage van toepassing is, en

   c. welke factoren een rol spelen bij het bepalen van de hoogte van de eigen bijdrage.

4. In afwijking van het eerste lid kan de verschuldigde bijdrage kwijt gescholden worden voor de cliënt die een inkomen heeft van minder dan 120% van de bijstandsnorm.

5. In afwijking van het eerste lid is geen bijdrage verschuldigd voor de volgende maatwerkvoorzieningen:
   a. Respijtzorg kortdurend verblijf.

   b. (Sport) rolstoelen.

   c. De realisatie van een maatwerkvoorziening in een woongebouw waar van de woning van een cliënt onderdeel uitmaakt, en voor zover de voorziening betrekking heeft op het toe- en/of doorgankelijk maken van het woongebouw.

6. Ook is geen bijdrage verschuldigd voor de volgende bij verordening aangewezen algemene voorzieningen:
   a. Inloopvoorziening GGZ

   b. Maatschappelijk werk

   c. Ontmoetingscentra bij 6 dagdelen of minder

7. Indien een Wmo-vervoerspas voor de regiotaxi wordt toegekend, kan de client maximaal 1500 kilometers per jaar reizen tegen een gereduceerd tarief. Indien andere vervoersvoorzieningen zijn toegekend, zoals een scootmobiel, aangepaste fiets en elektrische buitenrolstoel, wordt maximaal 750 kilometer toegekend. Geïndiceerde mag met een gereduceerd tarief reizen. Voor gebruik van de regiotaxi is de cliënt per kilometer een ritbijdrage verschuldigd.

8. De kostprijs van een:
   a. maatwerkvoorziening of bij verordening aangewezen algemene voorziening wordt bepaald door een aanbesteding, na consultatie in de markt of na overleg met de aanbieder;

   b. maatwerkvoorziening in de vorm van een hulpmiddel of woningaanpassing wordt tevens bepaald door de wijze van beschikbaarstelling van de voorziening (bruikleen, huur of eigendom);

   c. PGB is gelijk aan de hoogte van het PGB;

d. de hoogte van de bijdrage voor een hulpmiddel, woningaanpassing, de in lid 7 genoemde maatwerkvoorziening voor vervoer of deze verordening genoemde algemene voorzieningen, overstijgt niet de kostprijs van de voorziening;

e. maatwerkvoorziening in natura is gelijk aan de kosten die het college voor de desbetreffende maatwerkvoorziening zelf maakt;

f. algemene voorziening is gelijk aan de kosten die het college voor de betreffende voorziening per cliënt maakt.

9. Voor maatwerkvoorzieningen in het kader van de Jeugdwet wordt geen eigen bijdrage opgelegd tenzij een maatwerkvoorziening of PGB wordt verstrekt vanuit de Wmo ten behoeve van een woningaanpassing of auto aanpassing voor een minderjarige cliënt. Dan is de bijdrage in de kosten verschuldigd door:
    a. de onderhoudsplichtige ouders en;

    b. degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt.

10. De bijdrage voor de (maatschappelijke) opvang wordt door de betreffende zorgaanbieder van maatschappelijke opvang vastgesteld en geïnd.

11. Een inwoner is een bijdrage verschuldigd voor gebruik van de algemene voorziening "basisvoorziening hulp bij het huishouden", ter hoogte van € 5,- per uur.

12. Een inwoner is voor de algemene voorziening was- en strijkservice een bijdrage verschuldigd van € 5,00 per wasbeurt en € 1,00 per kledingstuk voor het strijken.

13. Een inwoner is voor de algemene voorziening nachtopvang een bijdrage verschuldigd van € 6,00 per nacht.

14. De bijdragen als bedoeld in lid 11 tot en met 13 worden geïnd door de organisatie die de algemene voorziening levert.

Voor bepaalde doelgroepen kan het college nadere regels stellen voor de bijdrage voor een algemene voorziening.

Artikel 14. Inhoud beschikking

1. Indien sprake is van een Wmo maatwerkvoorziening in de vorm van diensten maken het ondersteuningsplan en het zorgplan (zorg in natura) of budgetplan (PGB) een vast onderdeel uit van een besluit voor een maatwerkvoorziening.

2. In de beschikking tot verstrekking van een maatwerkvoorziening wordt in ieder geval aangegeven:

    a. of de voorziening in natura of als PGB wordt verstrekt;
    b. hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt.

3. Bij het verstrekken van een voorziening in natura wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:

    a. welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;

    b. wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;

    c. hoe de voorziening wordt verstrekt, en;

d. indien van toepassing of en welke andere voorzieningen of inzet vanuit het sociaal netwerk relevant kunnen zijn.

4. Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een PGB wordt in de beschikking tevens in ieder geval vastgelegd:

   a. voor welk resultaat het PGB kan worden aangewend;

   b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het PGB;

   c. wat de hoogte van het PGB is en hoe hiertoe is gekomen;

   d. wat de duur is van de verstrekking waarvoor het PGB is bedoeld, en;

   e. de wijze van toezicht en verantwoording van de besteding van het PGB.

5. Als sprake is van een te betalen eigen bijdrage wordt de cliënt daarover in de beschikking geïnformeerd.

6. In de volgende gevallen verstrekt het college altijd een beschikking:

   a. bij verstrekking van een maatwerkvoorziening op basis van de Wmo 2015;

   b. bij verstrekking van een PGB;

   c. bij verstrekking van een maatwerkvoorziening jeugdhulp.

Artikel 15. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

1. Het college informeert cliënt of hun vertegenwoordigers in begrijpelijke bewoordingen over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een maatwerkvoorziening of PGB zijn verbonden en over de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet;

2. De cliënt doet melding op verzoek of uit eigen beweging aan het college van alle feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande het recht op een voorziening.

3. Het college kan een beslissing herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:

   a. de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;

   b. de cliënt niet langer op de maatwerkvoorziening of het PGB is aangewezen;

   c. de maatwerkvoorziening of het PGB niet meer toereikend is te achten;

   d. de cliënt niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening of het PGB verbonden voorwaarden, of;

   e. de cliënt de maatwerkvoorziening of het PGB niet of voor een ander doel gebruikt;

   f. bij wangedrag van een cliënt waardoor hulpverlening niet meer verstrekt kan worden.

4. Een beslissing tot verlening van een PGB kan worden ingetrokken als blijkt dat het PGB binnen zes maanden of 15 maanden bij een woningaanpassing, na toekenning niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.

5. Het college kan een besluit tot toekenning van een maatwerkvoorziening herzien of intrekken indien:

   a. niet is voldaan aan de voorwaarden gesteld bij of krachtens de wet of de verordening;

b. blijkt dat de cliënt aan wie een PGB is toegekend niet heeft voldaan aan de verplichtingen als bedoeld in de beschikking.

6. Ingeval het recht op een in eigendom of in bruikleen verstrekte voorziening is ingetrokken, kan deze voorziening worden teruggevorderd.

7. Bij opname van de cliënt in een ziekenhuis of instelling wordt een lopende PGB tot maximaal een maand na opname ter beschikking gesteld aan de zorgverlener, ondanks de gewijzigde situatie. Na deze maand wordt op basis van de dan geldende situatie een heroverweging gedaan over de benodigde zorg en wijze van financiering en kan het PGB beëindigd worden.

8. Bij verblijf buiten het hoofdverblijf kan het PGB voor diensten van de cliënt na 6 weken worden beëindigd.

9. Het college kan nadat het besluit tot toekenning van een maatwerkvoorziening is herzien of ingetrokken:

   a. het ten onrechte of tot een te hoog bedrag genoten PGB terugvorderen;

   b. de geldwaarde van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening in natura vorderen;

   c. of deze maatwerkvoorziening terugvorderen dan wel terughalen.

10. De vordering kan worden geïnd door middel van verrekening, als bedoeld in artikel 3.3 lid 3 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

Artikel 16. Onderzoek naar kwaliteit en recht- en doelmatigheid maatwerkvoorzieningen en PGB's en opschorting betaling uit het PGB

1. Het college onderzoekt periodiek, al dan niet steekproefsgewijs, het gebruik van maatwerkvoorzieningen in natura en PGB's met het oog op de beoordeling van de kwaliteit en recht- en doelmatigheid daarvan.

2. Het college kan de Sociale Verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een geheel of gedeeltelijke opschorting voor ten hoogste dertien weken van betalingen uit het PGB, als er ten aanzien van een inwoner een ernstig vermoeden bestaat dat er sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 2.3.10 van de Wmo 2015 of artikel 8.1.4 van de Jeugdwet.

3. Het college kan de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het PGB voor de duur van de opname als sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 15 lid 7.

4. Het college stelt de PGB-houder schriftelijk op de hoogte van het verzoek op grond van het tweede en derde lid.

5. Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot de controle op het gebruik of de besteding.

6. Het college wijst een toezichthouder rechtmatigheid aan belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Jeugdwet en Wmo 2015.

HOOFDSTUK 4. VOORZIENINGEN, PRIJS EN KWALITEIT

Artikel 17. Kwaliteitseisen voorzieningen zowel in natura als PGB

1. Aanbieders zorgen voor een goede kwaliteit van voorzieningen conform hoofdstuk 3 van de Wmo 2015 en hoofdstuk 4 van de Jeugdwet, waaronder voldoende deskundigheid van beroepskrachten, door:

   a. het afstemmen van voorzieningen op de persoonlijke situatie van de cliënt;

   b. het afstemmen van voorzieningen op andere vormen van zorg en ondersteuning;

   c. erop toe te zien dat de beroepskrachten tijdens hun werkzaamheden in het kader van het leveren van voorzieningen handelen in overeenstemming met de professionele standaard;

   d. en voor zover van toepassing, erop toe te zien dat de kwaliteit van de voorzieningen en de deskundigheid van beroepskrachten tenminste voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de in de toepasselijke sector erkende keurmerken.

2. Het college ziet toe op de naleving van deze eisen door periodieke overleggen met de aanbieders. Het college kan daartoe een jaarlijks cliëntervaringsonderzoek doen en kan zo nodig in overleg met de cliënt ter plaatse de geleverde voorzieningen controleren;

3. Het college kan bij nadere regels bepalen welke verdere eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen. Eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten en niet beroepskrachten vallen daaronder.

Artikel 18. Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden

1. Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4 van de Wmo 2015 en de eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van de dienst stelt het college vast:

   a. Een vaste prijs, die geldt voor een inschrijving als bedoeld in de Aanbestedingswet 2012 en het aangaan van een overeenkomst met een derde, of;

   b. Een reële prijs die geldt als ondergrens voor:
      i. Een inschrijving en het aangaan van een overeenkomst met een derde, en;
      ii. De vaste prijs, bedoeld in lid a.

2. Het college stelt de prijzen, bedoeld in het eerste lid, vast:

   a. Overeenkomstig de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de Wmo 2015, en;

   b. Rekening houdend met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de Wmo 2015, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners.

3. Het college baseert de vaste prijs of de reële prijs voor een maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo 2015 op de volgende kostprijselementen:

   a. De kosten van de beroepskracht;

   b. Redelijke overheadkosten;

   c. Kosten voor niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg;

   d. Reis en opleidingskosten;

e. Indexatie van de reële prijs voor het leveren van een dienst;

f. Overige kosten als gevolg van door de gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders waaronder rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.

4. Het college kan het eerste lid, onderdeel b, buiten beschouwing laten indien bij de inschrijving aan de derde de eis wordt gesteld een prijs voor de dienst te hanteren die gebaseerd is op hetgeen gesteld is in het tweede en derde lid.

5. Het college bepaalt met welke derde(n) als bedoeld in het eerste lid hij een overeenkomst aangaat.

6. De coördinerende aanbieder kan ook andere partijen (bv welzijnswerk of andere aanbieders) inzetten om het resultaat te bereiken. De coördinerende aanbieder schrijft een integraal zorgplan per cliënt en beschrijft wat er gedaan wordt om het gevraagde resultaat te bereiken.

7. Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren voorzieningen in het kader van de Jeugdwet of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, rekening met:

   a. de aard en omvang van de te verrichten taken;

   b. de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;

   c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;

   d. redelijke kosten voor niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing, werkoverleg

   e. reis en opleidingskosten.

HOOFDSTUK 5. MANTELZORG & TEGEMOETKOMING MEERKOSTEN

Artikel 19. Jaarlijkse waardering mantelzorgers

1. Mantelzorgers van inwoners in de gemeente Midden-Delfland kunnen door middel van een melding bij Mantelzorg Midden-Delfland voor het ontvangen van een jaarlijkse blijk van waardering in aanmerking worden gebracht.

2. De totale waarde van de jaarlijkse blijk van waardering voor alle mantelzorgers in de gemeente en de verdeling over collectieve en individuele waarderingsactiviteiten wordt door het college jaarlijks na overleg met Mantelzorg Midden-Delfland van Stichting Welzijn Midden-Delfland (SWMD) vastgesteld.

3. Het college kan bij nadere regeling regels stellen over op welke wijze zorg wordt gedragen voor de jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van inwoners van Midden-Delfland.

Artikel 20. Tegemoetkoming meerkosten personen met een beperking of chronische problemen

1. Het college stelt nadere regels over een tegemoetkoming ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie voor inwoners die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt en met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben.

   a. De tegemoetkoming bestaat in ieder geval uit het aanbieden van een collectieve aanvullende zorgverzekering voor minima.

2. Het college stelt jaarlijks nadere regels vast over onder meer:

   a. Welke aanvullende vormen van tegemoetkomingen aangeboden worden;

   b. de voorwaarden waaronder de tegemoetkoming wordt verstrekt;

   c. waaruit de tegemoetkoming bestaat en

   d. wanneer die tegemoetkoming wordt verstrekt.

3. Het college legt jaarlijks de regels zoals benoemd in lid 2 van dit artikel vast in het Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp.

HOOFDSTUK 6. CALAMITEITEN & KLACHTEN

Artikel 21. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

1. Het college treft een regeling voor het melden van calamiteiten en geweldsincidenten bij de verstrekking van een maatwerkvoorziening binnen de Wmo 2015 door een aanbieder en wijst een onafhankelijke toezichthouder Wmo aan.

2. Aanbieders melden iedere calamiteit en ieder geweldsincident dat zich heeft voorgedaan bij de verstrekking van een maatwerkvoorziening maatschappelijke ondersteuning onverwijld aan de betreffende toezichthouder. Voor verstrekkingen vanuit de Jeugdwet is dat de IGJ (Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd).

3. De toezichthouder Wmo doet onderzoek naar de calamiteiten en geweldsincidenten en adviseert het college over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening maatschappelijke ondersteuning.

4. Het college kan nadere regels stellen over welke verdere eisen gelden voor het melden van calamiteiten en geweld bij de verstrekking van een maatwerkvoorziening maatschappelijke ondersteuning.

Artikel 22. Klachtregeling

1. Het college hanteert de vastgestelde gemeentelijke klachtenregeling voor de afhandeling van klachten, voor zover de klacht betrekking heeft op professionals werkzaam onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.

2. Aanbieders stellen een regeling vast voor de afhandeling van klachten van cliënten ten aanzien van alle voorzieningen die zij verstrekken.

3. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de klachtregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders, en een cliëntervaringsonderzoek.

HOOFDSTUK 7. BETREKKEN INWONERS EN AANBIEDERS

Artikel 23 Medezeggenschap bij aanbieders

1. Aanbieders stellen een regeling vast voor de medezeggenschap van cliënten en vertegenwoordigers over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn ten aanzien van alle voorzieningen die zij verstrekken.

2. Onverminderd andere handhavingsbevoegdheden ziet het college toe op de naleving van de medezeggenschapsregelingen van aanbieders door periodieke overleggen met de aanbieders en een cliëntervaringsonderzoek.

Artikel 24. Betrekken van inwoners bij het beleid

1. Het college betrekt inwoners van de gemeente, waaronder in ieder geval cliënten of hun vertegenwoordigers, bij de voorbereiding van het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning, overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.

2. Het college stelt inwoners vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende maatschappelijke ondersteuning, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.

3. Het college zorgt ervoor dat inwoners kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.

4. Ter uitvoering van het tweede en derde lid heeft het college de Adviesraad Sociaal Domein Midden-Delfland aangewezen.

HOOFDSTUK 8. SLOTBEPALINGEN

Artikel 25. Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp
Het college stelt een Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Midden-Delfland vast. Hierin neemt het college onder andere op de omvang van de (financiële) verstrekkingen, de kostprijs van de maatwerkvoorzieningen en de omvang van de eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning.

Artikel 26. Hardheidsclausule
Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen van deze verordening indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 27. Inwerkingtreding, overgangsrecht en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van 23 april 2024 onder gelijktijdige intrekking van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Midden-Delfland 2022.

2. Een inwoner houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van de bovengenoemde verordeningen, totdat het college een nieuw besluit heeft genomen waarbij het besluit waarmee deze voorziening is verstrekt, wordt ingetrokken.

3. Aanvragen die voor inwerkingtreding van deze verordening zijn ingediend en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens de betreffende verordening genoemd in het eerste lid.

4. Van het in derde lid gestelde kan ten gunste van de inwoner worden afgeweken.

5. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Midden-Delfland 2024.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 28 mei 2024

De raad van de gemeente Midden-Delfland,

de griffier,	de burgemeester,
Arjan de Vos	Fenna Noordermeer-van Slageren

TOELICHTING

Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo 2015) en de Jeugdwet. De Wmo 2015 en de Jeugdwet maken onderdeel uit van de bestuurlijke en – met toepassing van een budgetkorting – financiële decentralisatie naar gemeenten van een aantal taken uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (hierna: AWBZ) en een herstructurering van de jeugdzorg, de jeugd-ggz de zorg voor verstandelijk beperkte jeugdigen en de begeleiding en persoonlijke verzorging van jeugdigen. Deze taken zijn toegevoegd als nieuwe taken en deels aan het takenpakket dat al bij gemeenten lag onder de 'oude' Wet maatschappelijke ondersteuning. Er wordt bekeken wat redelijkerwijs verwacht mag worden van de inwoner en zijn sociale netwerk, vervolgens zal waar nodig de gemeente in aanvulling hierop hem in staat stellen gebruik te maken van een algemene voorziening of – als dat niet volstaat – een maatwerkvoorziening (ook wel individuele voorziening genoemd in de Jeugdwet) waarmee een bijdrage wordt geleverd aan zijn mogelijkheden om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en zelfstandig te functioneren in de maatschappij. Specifiek voor de Jeugdwet geldt dat de ondersteuning niet alleen de cliënt zelf ondersteunt maar er ook zorg voor draagt dat het probleemoplossend vermogen van het gezin wordt versterkt.

De gemeente moet telkens een zorgvuldige toegangsprocedure doorlopen om de hulpvraag van de inwoner, zijn behoeften en de gewenste resultaten helder te krijgen, om te achterhalen wat de inwoner op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, algemeen gebruikelijke voorzieningen, mantelzorg of met hulp van zijn sociale netwerk dan wel (waar van toepassing) door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten kan doen om zijn zelfredzaamheid en participatie te handhaven of verbeteren, om te bepalen of zo nodig met gebruikmaking van een algemene voorziening kan worden volstaan, of dat een maatwerkvoorziening nodig is, en of sprake is van een andere voorziening die niet onder de reikwijdte van de Wmo 2015 en/of de Jeugdwet valt. De Wmo 2015, de Jeugdwet en deze verordening leggen deze toegangsprocedure daarom vast. Want waar het recht op compensatie dat bestond onder de 'oude' Wet maatschappelijke ondersteuning en het oude jeugdzorgstelsel is komen te vervallen, wordt een recht op een zorgvuldige, tweezijdige procedure daartegenover gesteld. Een dergelijke procedure die bovendien goed wordt uitgevoerd, zal telkens tot een juist eindoordeel moeten leiden; ondersteuning waar ondersteuning nodig is.

Indien de inwoner van mening is dat het college hem ten onrechte geen maatwerkvoorziening verstrekt of dat de maatwerkvoorziening onvoldoende bijdraagt aan de zelfredzaamheid of participatie, of dat hem opvang of beschermd wonen ten onrechte wordt onthouden, kan betrokkene daartegen vanzelfsprekend bezwaar maken en daarna eventueel in beroep gaan tegen de beslissing op zijn bezwaar. De rechter zal toetsen of de gemeente zich heeft gehouden aan de voorgeschreven procedures, het onderzoek naar de omstandigheden van betrokkene op adequate wijze heeft verricht en of de ondersteuning een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin de inwoner in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.

De Wmo 2015, de Jeugdwet en deze verordening leggen veel bevoegdheden bij het college. De uitvoering hiervan zal echter in de regel namens het college gedaan worden (in mandaat) door deskundige consulenten, ambtenaren of bijvoorbeeld aanbieders. Waar in deze verordening en in de beide wetten 'het college' staat, kan het college deze bevoegdheid namelijk mandateren aan ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op grond van artikel 2.6.3 van de Wmo 2015 kan het college de vaststelling van rechten en plichten van de cliënt echter alleen mandateren aan een aanbieder. Zie voor de definitie van 'aanbieder' de toelichting onder artikel 1 van deze verordening. Deze beperking geldt alleen voor mandatering aan niet-ondergeschikten. Het college kan de vaststelling van rechten en plichten ook aan ondergeschikten mandateren.

Inhoud op basis van Wmo 2015 en Jeugdwet

De Wmo 2015 bepaalt in artikel 2.1.3, eerste lid, dat de gemeente per verordening de regels dient vast te stellen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het verplichte gemeentelijk beleidsplan met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning. Bij verordening dient overeenkomstig de artikelen

2.1.3, tweede en derde lid, 2.1.4, derde en zevende lid, 2.1.4a en 2.1.6 van de Wmo 2015 in ieder geval bepaald te worden:

- op welke wijze en op basis van welke criteria wordt vastgesteld of een inwoner voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt;

- op welke wijze de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;

- welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, inclusief eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten;

- ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten vereist is;

- ten aanzien welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder die voor de gebruikers van belang zijn vereist is;

- op welke wijze ingezetenen, waaronder cliënten of hun vertegenwoordigers, worden betrokken bij uitvoering van de wet, voorstellen voor beleid kunnen doen, gevraagd en ongevraagd advies kunnen uitbrengen over verordeningen en beleidsvoorstellen, worden voorzien van ondersteuning en deel kunnen nemen aan periodiek overleg;

- op welke wijze de kostprijs van een maatwerkvoorziening en PGB worden berekend; en

- op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van inwoners in de gemeente.

Ook dient de gemeente overeenkomstig de artikelen 2.1.3, vierde lid, en 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015 per verordening regels te stellen:

- voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een persoonsgebonden budget, en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet;

- ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de voorziening, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Wmo 2015 door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Daarnaast kan de gemeente op grond van de artikelen 2.1.4, eerste en tweede lid, 2.1.5, eerste lid, 2.1.7 en 2.3.6, derde lid, van de Wmo 2015:

- bepalen dat inwoners voor algemene voorzieningen, niet zijnde cliëntondersteuning, en maatwerkvoorzieningen een bijdrage verschuldigd zullen zijn;

- de hoogte van de bijdrage voor de verschillende soorten van voorzieningen, ook wanneer de cliënt de ondersteuning zelf inkoopt met een persoonsgebonden budget, in de verordening verschillend vaststellen. Hierbij kan tevens worden bepaald dat op de bijdrage een korting wordt gegeven voor personen die behoren tot daarbij aan te wijzen groepen en dat de bijdrage afhankelijk is van het inkomen en het vermogen van de cliënt en zijn echtgenoot;

- bepalen dat de bijdragen voor opvangvoorzieningen door een andere instantie dan het CAK wordt vastgesteld en geïnd;

- bepalen dat in geval van een minderjarige cliënt die niet zelf de eigenaar is van de woning, een bijdrage wordt opgelegd aan diens onderhoudsplichtige ouders en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag over de cliënt uitoefent;

- bepalen dat aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt

verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie (en dan in welke gevallen en mate);

- bepalen onder welke voorwaarden betreffende het tarief de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de ondersteuning kan inkopen van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

Artikel 2.1.3, tweede lid, van de Wmo 2015 biedt verder ruimte om met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wmo 2015 andere regels te stellen. Deze verordening maakt hier spaarzaam gebruik van om een meer compleet beeld te geven van de rechten en plichten van burgers en de gemeente.

De Jeugdwet bepaalt in de artikelen 2.9, 2.10 en 2.12 dat de gemeente per verordening in ieder geval regels opstelt over:

- de door het college te verlenen maatwerkvoorzieningen (in de Jeugdwet genoemd: individuele voorziening) en overige (jeugdhulp)voorzieningen;

- de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een maatwerkvoorziening;

- de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een maatwerkvoorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;

- de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;

- de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijke gebruik van de Jeugdwet;

- de wijze waarop inwoners worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet, en

- ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Jeugdwet door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Artikel 2.9 van de Jeugdwet biedt verder ruimte om met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Jeugdwet andere regels te stellen. Deze verordening maakt hier spaarzaam gebruik van; om een meer compleet beeld te geven van de rechten en plichten van burgers en de gemeente. Dit geldt bijvoorbeeld voor de bepalingen omtrent het familiegroepsplan, de vertrouwenspersoon en het klachtrecht. Daarnaast kan op grond van artikel 8.1.1, vierde lid, bij verordening bepaald worden onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk.

Integrale verordening

Zoals beschreven in bovenstaande zijn er veel overeenkomsten in de inhoud van de verordeningen zoals deze worden voorgeschreven door de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Daarnaast gaan beide wetten uit van een integrale ondersteuning (maatwerk) voor de inwoner, waardoor integrale dienstverlening vanuit de Wmo 2015 en de Jeugdwet gewenst is. Om deze integrale dienstverlening te bevorderen zijn de verordeningen Wmo 2015 en Jeugdhulp 2015 samengevoegd tot deze integrale verordening. Deze integrale verordening bevat alle rechten en plichten zoals deze door de Wmo 2015 en de Jeugdwet worden voorgeschreven en door deze gemeente, voorheen in individuele verordeningen, worden uitgevoerd.

Koppeling beleidsplan

Deze verordening kan niet los worden gezien van het beleidsplan sociaal domein, dat de raad op grond van artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 en artikel 2.2 van de Jeugdwet eveneens dient vast te stellen. In dit beleidsplan wordt het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet vastgelegd.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel 1. Begripsbepalingen

Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de Wmo 2015 (in artikel 1.1.1) en de Jeugdwet (in artikel 1.1) al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Voor de duidelijkheid zijn een aantal belangrijke wettelijke definities hieronder weergegeven en waar nodig verder toegelicht.

- participatie: deelnemen aan het maatschappelijke verkeer;

- sociale netwerk: personen uit de huiselijke kring of andere personen met wie de cliënt een sociale relatie onderhoudt;

- vertegenwoordiger: persoon of rechtspersoon die een cliënt vertegenwoordigt die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake;
- zelfredzaamheid: in staat zijn tot het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het voeren van een gestructureerd huishouden.

Ook de Awb kent een aantal (definitie)bepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid): *een verzoek van een belanghebbende om een besluit te nemen*, en 'beschikking' (artikel 1:2).

Gebruik van het woord 'of' impliceert ook de betekenis 'en/of, en kan als beiden gelezen worden'.

Gebruik van termen inwoner en cliënt

In de verordening worden de termen inwoner en cliënt gebruikt. Binnen de kaders van deze verordening wordt de term inwoner gebruikt tot aan de fase van beschikking. Vanaf het moment van beschikking (dat wil zeggen bij verstrekking van een maatwerkvoorziening of PGB) wordt gesproken over een cliënt. Op deze wijze wordt duidelijker onderscheid gemaakt tussen de rechten en plichten die gelden voor mensen met of zonder geïndiceerde voorziening. Ter illustratie: tijdens de onderzoeksprocedure wordt gesproken over een inwoner. Bij de toetsing van voorwaarden aan een persoonsgebonden budget wordt gesproken over een cliënt, omdat in dit geval al gesproken wordt van verstrekking van een voorziening in de fase van aanvraag en beschikking.

Artikel 2. Melding hulpvraag

Deze bepaling is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als de verplichte uitwerking op grond van artikel 2.1.3, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wmo 2015 en artikel 2.9, onder a, van de Jeugdwet. Daarbij is onder meer bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze een inwoner in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang of ter versterking van de gezinsstructuur onder zowel de Wmo 2015 als de Jeugdwet. Vanuit de Jeugdwet wordt een melding direct aangemerkt als een aanvraag.

In artikel 2.3.2, eerste lid, van de Wmo 2015 wordt al bepaald dat indien bij het college melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, het college deze melding onderzoekt. Deze bepaling verankert ook in de verordening dat bij het college een melding kan worden gedaan en door wie. In artikel 2.3.2, negende lid, van de Wmo 2015 is bepaald dat een aanvraag niet kan worden gedaan dan nadat (naar aanleiding van de melding) onderzoek is uitgevoerd, tenzij het onderzoek niet is uitgevoerd binnen de termijn van zes weken.

Het eerste lid bevat regels voor de verplichte meldingsprocedure. De melding is vormvrij en kan schriftelijk, elektronisch, mondeling of telefonisch bij het college worden gedaan. Zie de algemene toelichting over mandatering door het college.

In artikel 2:15 van de Awb is bepaald dat een aanvraag elektronisch (onder meer per email) kan worden gedaan indien het bestuursorgaan kenbaar heeft gemaakt dat deze weg geopend is. De melding kan 'door of namens de inwoner' worden gedaan. Dit kan ruim worden opgevat. Naast de inwoner kan bijvoorbeeld diens vertegenwoordiger, mantelzorger, partner, familielid, buurman of andere betrokkene de melding doen.

In het eerste lid is met gebruik van de in artikel 1 gedefinieerde term 'hulpvraag' een afbakeningsbepaling gegeven. Een persoon met een hulpvraag die op grond van een andere wet kan worden beantwoord, kan direct en gericht worden doorverwezen. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan de Zorgverzekeringswet, de Participatiewet en de Leerplichtwet. Zie ook de tekst en toelichting van artikel 9.

In het derde lid is de verplichte ontvangstbevestiging verankerd (artikel 2.3.2, eerste lid, slotzin, van de Wmo 2015). Conform artikel 4:3a van de Awb is het bestuursorgaan gehouden een elektronisch ingediende aanvraag te bevestigen. Dat kan dan – en ligt voor de hand – ook elektronisch. Indien de melding mondeling of telefonisch is gedaan, zou dit ook kunnen worden afgesproken.

Aangezien het onderzoek in het kader van de Wmo 2015 na een melding maximaal zes weken mag beslaan (zie artikel 2.3.2, eerste lid, van de Wmo 2015), is registratie en ontvangstbevestiging van de melding ook in het kader van deze termijn van belang.

In het vierde lid is overeenkomstig artikel 2.3.3 van de Wmo 2015 een uitzondering vervat voor spoedeisende gevallen. Het college is op grond van de Wmo 2015 verplicht in dergelijke gevallen een passende tijdelijke maatwerkvoorziening te verstrekken in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek dat volgt na de melding. Eenzelfde uitzondering is opgenomen overeenkomst artikel 6.1.3 van de Jeugdwet.

Als een inwoner zich direct 'meldt' bij de aanbieder van een algemene voorziening, dan zal deze een 'lichte toets' uitvoeren. In ieder geval wordt dan getoetst of iemand onder de bedoelde doelgroep valt, of de inwoner de voorziening kan betalen en of bij de inwoner niet overduidelijk is dat de algemene voorziening geen passende bijdrage zal leveren aan zijn zelfredzaamheid of participatie. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan vragen over algemene eigenschappen, zoals of iemand een bewoner is van de gemeente of iemand een bepaalde leeftijd heeft, en de vraag aan de inwoner of hij de voorziening kan betalen. Zodra de aanbieder constateert dat meer onderzoek nodig is of de inwoner aangeeft dat er geen passende ondersteuning wordt geleverd met de algemene voorziening, zowel in termen van inzet als in verband met de financiële haalbaarheid door de verschuldigde bijdrage, verwijst de aanbieder de inwoner door naar de gemeente.

Artikel 3. Onafhankelijke cliëntondersteuning en vertrouwenspersoon

Het eerste lid is een uitwerking van de wettelijke verplichting van het college in artikel 2.2.4, eerste lid, onder a, en tweede lid, van de Wmo 2015. De wet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de Wmo 2015 is toch in de verordening opgenomen vanwege het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van inwoners te geven. Hierbij is benadrukt dat de cliëntondersteuning op grond van de Wmo 2015 voor de inwoner kosteloos is. In de memorie van toelichting bij artikel 2.2.4 van de Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) is vermeld dat gemeenten hiermee de opdracht hebben in ieder geval een algemene voorziening voor cliëntondersteuning te realiseren, waar inwoners informatie en advies over vraagstukken van maatschappelijke ondersteuning en hulp bij het verkrijgen daarvan kunnen krijgen. Ook uitgebreide vraagverheldering alsmede kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij het maken van keuzes op diverse levensterreinen maken daarvan deel uit.

Het college draagt zorg voor het beschikbaar stellen van een professionele onafhankelijke cliëntondersteuner. Het staat een inwoner vrij om gebruik te maken van een andere cliëntondersteuner indien hij of zij dat wenst. Een familielid of iemand uit het sociale netwerk kan bijvoorbeeld ook als cliëntondersteuner optreden.

In artikel 2.6, eerste lid, onder f, van de wet is bepaald dat het college ervoor verantwoordelijk is dat jeugdigen, hun ouders of pleegouders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Met de vertrouwenspersoon wordt een functionaris bedoeld zoals deze nu al werkzaam is binnen de jeugdzorg. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijke factoren (wettelijke vereisten) voor een goede invulling van deze functie.

De wet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet is toch in de verordening opgenomen vanwege het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van jeugdigen en ouders te geven. Bij algemene maatregel van bestuur (het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet) zal een nadere uitwerking worden gegeven van de taken en bevoegdheden van de vertrouwenspersoon.

In het derde lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, derde lid, van de Wmo 2015 en artikel 2.6, eerste lid onder f van de Jeugdwet, bepaald dat het college de betrokkene na de melding van de hulpvraag inlicht over de mogelijkheid van gratis cliëntondersteuning of de vertrouwenspersoon.

Artikel 4. Vooronderzoek; indienen persoonlijk plan of familiegroepsplan

Deze bepaling is hier opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen. Het eerste lid dient ter ambtelijke voorbereiding van het gesprek op basis van de melding waarbij in samenspraak met de inwoner (of zijn omgeving) bekende gegevens in kaart worden gebracht en inwoners niet worden belast met vragen over zaken die bij de gemeente al bekend zijn. Dit vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn en omvat ook het in samenspraak met de belanghebbende afspreken van een datum, tijd en plaats voor het gesprek. Tijdens het gesprek kunnen op basis van dit vooronderzoek ook al wat concrete vragen worden gesteld of aan de inwoner worden verzocht om nog een aantal stukken over te leggen.

De verplichting tot het overleggen van stukken voorafgaand of tijdens het gesprek, zoals vermeld in het tweede lid, is opgenomen in het verlengde van de artikelen 2.3.2, zevende lid, en 2.3.4 van de Wmo 2015. In het kader van de rechtmatigheid is het op grond van artikel 2.3.4 van de Wmo 2015 in ieder geval verplicht om de identiteit van de inwoner vast te stellen aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht en is de inwoner die een aanvraag doet voor een maatwerkvoorziening ook verplicht dat document ter inzage te geven.

Op grond van het derde lid kan worden afgezien van het vooronderzoek indien dat een onnodige herhaling van zetten zou betekenen.

In het vierde lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, tweede lid, van de Wmo 2015 de verplichting voor het college opgenomen om informatie te verschaffen over de mogelijkheid voor de inwoner om een persoonlijk plan op te stellen en deze aan het college te overhandigen. Zie ook artikel 5, tweede lid.

Het vijfde lid vloeit voort uit het amendement Voordewind/Ypma (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 83). De Jeugdwet vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling is toch in de verordening opgenomen vanwege het belang om in de verordening een zorgvuldige procedure te waarborgen en te zorgen dat jeugdigen en ouders goed worden geïnformeerd over hun rechten en plichten. Dat jeugdigen en ouders niet gedwongen kunnen worden om een familiegroepsplan op te stellen spreekt voor zich, uiteraard kan het college het – in bepaalde gevallen waar dat meerwaarde zou kunnen hebben – wel aanraden en stimuleren. Bovendien, ook als er geen familiegroepsplan wordt opgesteld, zullen bepaalde zaken die ter sprake kunnen komen tijdens het opstellen van een familiegroepsplan óók ter sprake komen tijdens het onderzoek. Dan gaat het bijvoorbeeld om het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden.

De gemeente heeft in dezen de taak om haar beleid zo vorm te geven dat het gericht is op het tot stand brengen en uitvoeren van familiegroepsplannen (artikel 2.1, onder g, van de Jeugdwet). Het kan zijn dat het nodig is om enige vorm van ondersteuning te bieden bij het opstellen van een familiegroepsplan om hier effectief uitvoering aan te geven. Dat deze ondersteuning geboden dient te worden als de jeugdige of zijn ouders hier behoefte aan hebben, wordt bevestigd in het vijfde lid. Uiteraard kunnen de jeugdige of zijn ouders niet gedwongen worden om ondersteuning te accepteren, maar kan het college het – in bepaalde gevallen waar dat meerwaarde zou kunnen hebben – ook hier wel aanraden en stimuleren. Welke vorm deze ondersteuning heeft, is aan de gemeente, bovendien kan deze van geval tot geval verschillen.

Het familiegroepsplan moet binnen redelijke termijn opgesteld worden. Een vaste termijn stellen is niet mogelijk, aangezien dit ook mede afhangt van de mate waarin en de vorm van eventuele geboden ondersteuning. Omdat het onderwerp zal zijn van het onderzoek, ligt het voor de hand het familiegroepsplan voorafgaand aan het begin van het onderzoek wordt opgesteld. Maar ook tijdens het onderzoek kan mogelijk nog de (gedeelde) wens ontstaan om de eigen kracht nader te onderzoeken en een familiegroepsplan op te stellen. Zo de situatie zich daarvoor leent, kan dan besloten worden hiermee aan de slag te gaan en het onderzoek daarna voort te zetten.

Artikel 5. Onderzoek

Deze bepaling is opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en kan worden gezien als een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid, onder a, van de Wmo 2015, waarbij onder meer is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval regels vaststelt die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het in artikel 2.1.2 bedoelde plan en de door het college te nemen besluiten of te verrichten handelingen. Tevens is het een invulling van de verplichting uit artikel 2.3 van de Jeugdwet.

De onderdelen van het eerste lid zijn in overwegende mate overeenkomstig de opsomming in artikel 2.3.2, vierde lid, van de Wmo 2015 opgenomen. Daarnaast wordt er invulling gegeven aan de eisen die artikel 2.3 en artikel 2.6 uit de Jeugdwet stellen aan de toegang tot jeugdhulp.

In artikel 2.3.2 van de Wmo 2015, eerste lid, wordt niet de aanduiding "het gesprek" gebruikt maar "een onderzoek in samenspraak met degene door of namens wie de melding is gedaan en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel diens vertegenwoordiger". De memorie van toelichting op deze bepaling (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 143) verduidelijkt dat voor een zorgvuldig onderzoek veelal sprake zal zijn van enige vorm van persoonlijk contact met inwoner of een vertegenwoordiger van betrokkene, aangezien daardoor een adequaat totaalbeeld van de inwoner en zijn situatie verkregen kan worden. Het eerste lid van artikel 5 bepaalt daarom dat in het kader van het onderzoek (als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de Wmo 2015) een gesprek plaatsvindt tussen de betrokkenen (degene door of namens wie de melding is gedaan en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel diens vertegenwoordiger) en deskundigen (namens het college). Een precieze vorm van het onderzoek en gesprek wordt hiermee niet voorgeschreven. Tijdens het gesprek komen de onderwerpen genoemd in de onderdelen a tot j ter sprake, voor zover het (nog) nodig is dit in persoon te bespreken. Waar het betreft de onderwerpen genoemd in artikel 2.3.2, vierde lid, van de Wmo 2015 dient echter zonder meer – in enige mate – onderzoek plaats te vinden. In bepaalde gevallen is hiervoor een gesprek in persoon echter niet (meer) nodig. Deze bevindingen gelden eveneens voor de toegang tot (maatwerk)voorzieningen in het kader van de Jeugdwet.

Het gesprek vindt zo mogelijk bij de inwoner thuis plaats. Indien woningaanpassingen nodig zijn, is dat zeker essentieel om de thuissituatie goed te kunnen beoordelen en doeltreffende oplossingen te vinden.

In onderdeel b is als onderwerp van gesprek 'het gewenste resultaat van het verzoek om ondersteuning' opgenomen. Op basis van dit gesprek kijken de inwoner en de gemeente naar wat de te behalen resultaten zijn die bijdragen aan het langer zelfstandig thuis wonen en actief deelnemen aan de samenleving. Dit is belangrijk omdat in de woorden van de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34, blz. 183) "de ultieme toetssteen of de

maatschappelijke ondersteuning effectief is geweest, ligt in de beantwoording van de vraag of de cliënt zelf vindt dat de verleende maatschappelijke ondersteuning heeft bijgedragen aan een verbetering van zijn zelfredzaamheid of participatie. In het wetsvoorstel Wmo 2015 staat het bereiken van dit resultaat centraal".

In het tweede lid is overeenkomstig artikel 2.3.2, vijfde lid, van de Wmo 2015 en artikel 2.1, lid g van de Jeugdwet verankerd dat het college een door of namens de inwoner ingediend persoonlijk plan of familiegroepsplan betrekt bij het onderzoek.

Overeenkomstig het derde lid wordt de inwoner geïnformeerd over de gang van zaken bij het gesprek, diens rechten en plichten – onder andere t.a.v. de verwerking van zijn (bijzondere) persoonsgegevens – en de vervolgprocedure.

Overeenkomstig het vijfde lid kan het college extern advies inwinnen indien dat voor de beoordeling van een aanvraag nodig is; als dat de enige mogelijkheid is om een zorgvuldig onderzoek naar de aanvraag te doen, is het zelfs in zekere zin verplicht. Het is bij de adviesaanvraag van belang dat hierbij een heldere vraag of afgebakende opdracht wordt verstrekt, zodat duidelijk is voor de inwoner en de adviseur welk aanvullend onderzoek nog nodig is. In artikel 2.3.8, derde lid, van de Wmo 2015 is een medewerkingsplicht opgenomen. De inwoner is verplicht aan het college desgevraagd de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van deze wet.

Het onderzoek is hoofdregel en hoeft uiteraard niet plaats te vinden als dit niet nodig is (zie het zesde lid). Het kan bijvoorbeeld om een inwoner gaan die al bekend is bij de gemeente en een eenvoudige 'vervolgvraag' heeft. Zoals aangegeven ontslaat dit het college niet van diens onderzoeksverplichting in algemene zin. In sommige gevallen kan dit echter op basis van al beschikbare informatie en hoeft het niet tijdens het onderzoek nogmaals inhoudelijk besproken te worden.

Artikel 6. Verslag

Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure en is overeenkomstig artikel 2.3.2, vijfde lid, van de Wmo 2015 opgenomen.

Het eerste lid borgt dat altijd verslag wordt opgemaakt. Als ondersteuning via diensten geleverd wordt maken het ondersteuningsplan en het zorgplan onderdeel uit van het verslag. In het ondersteuningsplan wordt geschreven wát er moet gebeuren met de concreet te behalen resultaten. In het ondersteuningsplan staan de resultaten die met formele ondersteuning behaald worden en de resultaten die met informele ondersteuning behaald worden. Wmo-voorzieningen maken ook deel uit van het ondersteuningsplan maar worden niet opgenomen in het zorgplan.

In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 32-33) staat dat de gemeente aan de inwoner een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om hem in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de inwoner. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de inwoner overeengekomen plan (arrangement) voor het bevorderen van zijn zelfredzaamheid en participatie waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de inwoner dit plan ondertekenen. Indien een persoonlijk plan of een familiegroepsplan is overhandigd, wordt dit plan ook opgenomen of toegevoegd aan het verslag.

Soms kan een verslag al direct worden meegegeven, maar vaak zal dit toch nog moeten worden uitgewerkt en gaat daar een paar dagen overheen. Daarom begint het tweede lid met de zinsnede "Binnen tien werkdagen na afronding van het onderzoek". Het later toevoegen van opmerkingen of

het aanbrengen van wijzigingen of het herstellen van feitelijke onjuistheden is eveneens vormvrij (zesde lid).

Artikel 7. Aanvraag

Ook deze bepaling is een uitwerking van artikel 2.1.3, eerste lid, en tweede lid, onder a, van de Wmo 2015 en artikel 2.9, lid a van de Jeugdwet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval bepaalt op welke wijze wordt vastgesteld of een inwoner voor een maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo 2015 of de Jeugdwet aanmerking komt. De Wmo 2015 bepaalt dat het college binnen twee weken na de ontvangst van de aanvraag de beschikking moet geven (artikel 2.3.5, tweede lid). De Jeugdwet kent geen specifieke termijn. In de Awb worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze verordening wijkt daarvan niet af. Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen (hier het college), tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

In het eerste lid is aangegeven dat naast de inwoner alleen een daartoe door hem gemachtigd persoon of een vertegenwoordiger (zie voor een definitie van vertegenwoordiger de toelichting onder artikel 1) een aanvraag kan indienen. Dit is minder ruim dan de kring van personen rond de inwoner die een melding kan doen. Zie hiervoor artikel 2 en de toelichting daarbij. Aangezien het hier gaat om de formele aanvraag om een beschikking in de zin van de Awb, is hier de formele eis van machtiging of vertegenwoordiging gesteld.

Een aanvraag die niet is ingediend met gebruikmaking van een aanvraagformulier hoeft niet in behandeling genomen te worden.

Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om een door de inwoner ondertekend verslag als aanvraag aan te merken.

Artikel 8. Toegang jeugdhulp via huisarts, medisch specialist of jeugdarts

In artikel 2.6, eerste lid, onderdeel g, van de Jeugdwet is geregeld dat, naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp, ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar de jeugdhulp blijft bestaan. Dit laatste geldt zowel voor de vrij-toegankelijke (overige) voorzieningen als de niet vrij- toegankelijke (individuele) voorzieningen. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder (bijvoorbeeld de jeugdpsychiater, de gezinswerker of orthopedagoog) zijn die na de verwijzing (stap 1) beoordeelt welke jeugdhulp precies nodig is. Deze bepaalt in overleg met de jeugdige of ouder daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde jeugdhulp. Deze aanbieder stelt dus feitelijk vast wat naar zijn oordeel de inhoud van de benodigde voorziening dient te zijn en hij zal zijn oordeel mede baseren op de protocollen en richtlijnen die voor een professional de basis van zijn handelen vormen (stap 2). Zie ook de algemene toelichting.

Als de jeugdige of zijn ouders dit wensen òf in het uitzonderlijke geval dat het college een besluit neemt dat afwijkt van het oordeel van de jeugdhulpaanbieder, legt het college de te verlenen maatwerkvoorziening (in de Jeugdwet genoemd: individuele voorziening), dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking aan de jeugdige of zijn ouders. Op die manier wordt de jeugdige en zijn ouders de benodigde rechtsbescherming geboden en wordt voorkomen dat het college talloze beschikkingen moet afgeven die hetzelfde luiden als hetgeen de jeugdige of zijn ouders naar het oordeel van de jeugdhulpaanbieder nodig hebben.

Artikel 9. Algemene uitgangspunten en criteria voor maatwerkvoorziening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp

In artikel 2.1.3, tweede lid, onder a, van de Wmo 2015 is bepaald dat de raad bij verordening moet aangeven op basis van welke criteria het college kan vaststellen of een inwoner voor een maatwerkvoorziening voor zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang in aanmerking komt. In de memorie van toelichting op deze bepaling (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 134) wordt aangegeven dat het bij het verstrekken van een maatwerkvoorziening op maatwerk aankomt. Gemeentelijke vrijheid is nodig omdat de behoeften van inwoners per gemeente kunnen

verschillen en de sociale en fysieke infrastructuur per gemeente anders is. Ook het aanbod van algemene voorzieningen is niet in iedere gemeente gelijk. Het is daarom niet mogelijk of wenselijk dat in de verordening limitatief wordt geregeld welke maatwerkvoorzieningen zullen worden verstrekt. De gemeente moet wel aan de hand van geschikte en toepasbare criteria meer in detail en concreet nader afbakenen in welke gevallen iemand een maatwerkvoorziening kan krijgen. In dit artikel is deze verplichting uitgewerkt.

Het tweede lid is gebaseerd op artikel 2.3.5, derde en vierde lid, van de Wmo 2015. Het gebruik van 'of' tussen de twee onderdelen van het tweede lid maakt duidelijk dat deze onderdelen niet cumulatief zijn bedoeld.

Onderdeel d van artikel 9 lid 2 weet zijn grondslag in artikel 2.1.3, (eerste lid en) tweede lid, aanhef en onder a, van de Wmo 2015. In de memorie van toelichting is bij artikel 2.3.5, derde lid, van de Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013-14, 33 841, nr. 3, p. 148) opgemerkt dat de maatwerkvoorziening nadrukkelijk een hekkensluiter is:

"Alleen wanneer iemand echt niet zelf of met hulp van zijn omgeving in staat is tot zelfredzaamheid of participatie en ook een algemene voorziening geen uitkomst biedt, is er een rol voor het college. Dat is niet het geval wanneer het gaat om diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen of andere maatregelen die naar hun aard gebruikelijk zijn (fiets, schoonmaakmiddelen, wandelstok, eenvoudige rollator). Wanneer iemand beschikt over algemeen gebruikelijke zaken, maar deze in verband met zijn beperking of problemen niet meer afdoende zijn, kan aanleiding bestaan om een voorziening te treffen. Dat is ook niet het geval als de aanvrager zijn hulpvraag redelijkerwijs van te voren had kunnen voorzien en met zijn beslissing had kunnen voorkomen, bijvoorbeeld: indien iemand is aangewezen op een rolstoel en een huis koopt waarin veel dure aanpassingen moeten worden aangebracht, had het in de rede gelegen dat de aanvrager in een al aangepast huis zou zijn gaan wonen."

Deze passage in het bijzonder – maar gelezen in samenhang met de verdere parlementaire geschiedenis – biedt een onderbouwing om het begrip 'voorzienbaarheid' in individuele gevallen een rol te laten spelen bij de afwijzing van een maatwerkvoorziening. Zoveel volgt ook uit de passages in de parlementaire geschiedenis waaruit blijkt dat de wetgever aan heeft willen sluiten bij de huidige rechtspraak op dit punt (zie in het bijzonder de nadere memorie van antwoord, Kamerstukken I 2013-14, 33841, nr. J, p. 18). Hieruit volgt verder dat met artikel 9, zesde lid, nadrukkelijk geen (verkapte) inkomenstoets is – of kan worden – beoogd. Ook op grond van de wettekst en blijkens de parlementaire geschiedenis is hiervoor namelijk uitdrukkelijk geen ruimte gelaten (zie verder de nota naar aanleiding van het verslag, Kamerstukken II 2013-14, 33 841, nr. 34, p. 24).

Gelet op artikel 2.1.3, eerste lid en tweede lid, aanhef en onder a, van de Wmo 2015, de genoemde wetsgeschiedenis en de huidige jurisprudentie is het van belang een expliciete grondslag te hebben voor afwijzing van een maatwerkvoorziening waarbij de 'voorzienbaarheid' een rol speelt. Onderdeel d van het tweede lid van artikel 9 voorziet in een dergelijke grondslag. Gelet op de noodzaak tot een individuele beoordeling is de weigeringsgrond als 'kan-bepaling' vormgegeven; het college van burgemeester en wethouders is daarmee altijd gegeven een inhoudelijke afweging te maken bij iedere individuele aanvraag.

Het vijfde lid van artikel 9 kan er bijvoorbeeld toe leiden dat als maatwerkvoorziening niet een woningaanpassing wordt verstrekt maar een verhuiskostenvergoeding. De woningaanpassing kan dermate kostbaar zijn dat het college het primaat van verhuizing hanteert.

De resultaatgebieden binnen de Wmo:
Resultaatsturing betekent dat het te behalen resultaat centraal staat en niet de producten die ingezet worden om het resultaat te behalen. De gemeente stuurt op het te behalen resultaat. De resultaten zijn gericht op het vergroten of behouden van zelf- (en samen) redzaamheid van de cliënten.

Naast keuzevrijheid is het vooral van belang dat de inwoner zelf invloed heeft op de wijze waarop de ondersteuning wordt ingevuld. Gecontracteerde aanbieders stellen daarom samen met de inwoner het

zorgplan op. Met de overstap naar resultaatsturing krijgen inwoner en aanbieder meer ruimte en flexibiliteit voor het invullen van de ondersteuning. De gemeente bepaalt samen met de inwoner wat de gewenste resultaten zijn; de aanbieder bepaalt samen met de inwoner hoe de ondersteuning plaatsvindt om dit resultaat te kunnen behalen.

Artikel 10. Criteria voor een algemene voorziening

Conform artikel 2.2.3 van de Wmo 2015 kan het college algemene voorzieningen inrichten ter bevordering van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners. Het college mag voorwaarden stellen aan de doelgroep die gebruik kan maken van deze voorziening. In lid 1 van dit artikel wordt per verordening vastgesteld aan welke voorwaarden een inwoner moet voldoen om in aanmerking te komen voor de algemene voorziening basisvoorziening hulp bij het huishouden. Lid 2 stelt het college in staat om, conform artikel 2.2.3 van de Wmo 2015, aanvullende algemene voorzieningen te treffen en daar voorwaarden aan te stellen.

In dit artikel worden criteria voor de basisvoorziening hulp bij het huishouden genoemd. De aanvrager, in dit geval de inwoner of mantelzorger die een beroep wil doen op de voorziening, is inwoner van Midden-Delfland en ingeschreven bij Mantelzorg van Midden-Delfland. Daarnaast moet de aanvrager aan één van de volgende voorwaarden voldoen: hij of zij is langdurig mantelzorger, of hij of zij heeft een tijdelijke beperking.

Deze algemene voorziening heeft niet als doel om een duurzame hulpverleningsrelaties aan te gaan. Met "duurzaam" wordt over het algemeen verstaan langer dan 6 maanden en/of algemene voorzieningen waarop de cliënt, vanwege de aard van de beperkingen, langdurige een beroep zou moeten doen.

Artikel 11. Regels voor persoonsgebonden budget (PGB)

Bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel MM) is de regeling in artikel 8.1.1 van de Jeugdwet voor het PGB aangepast ("gestandaardiseerd") aan de verwante regelgeving met betrekking tot de Wmo 2015.

Van belang is dat een PGB alleen wordt verstrekt indien de cliënt dit gemotiveerd vraagt (zie artikel 2.3.6 van de Wmo 2015, tweede lid, onder b en artikel 8.1.1 van de Jeugdwet, lid 2). Met behoud van de motivatie-eis wordt geborgd dat duidelijk is dat het de beslissing van de aanvrager zelf is om een PGB aan te vragen (zie de toelichting op amendement Voortman c.s., Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 103).

Het derde lid geeft aan dat het in beginsel niet mogelijk is om achteraf kosten te declareren.

Het vijfde en zesde lid berusten op artikel 2.1.3, tweede lid, onder b, van de Wmo 2015. Hierin staat dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald op welke wijze de hoogte van een PGB wordt vastgesteld, waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn. In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 39) is vermeld dat de gemeente bijvoorbeeld kan bepalen dat het PGB niet hoger mag zijn dan een percentage van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het verlenen van adequate ondersteuning in natura. Gemeenten hebben daarmee ook de mogelijkheid om differentiatie aan te brengen in de hoogte van het PGB. Gemeenten kunnen verschillende tarieven hanteren voor verschillende vormen van ondersteuning en voor verschillende typen hulpverleners. Gemeenten kunnen bij het vaststellen van tarieven bijvoorbeeld onderscheid maken tussen ondersteuning die wordt geleverd door het sociale netwerk, door hulpverleners die werken volgens de kwaliteitsstandaarden en hulpverleners die dat niet doen (zoals werkstudenten, zzp'ers zonder diploma's e.d.).

Een aanvraag voor een PGB kan geweigerd worden voor zover de kosten van het PGB hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening (artikel 2.3.6, vijfde lid, onder a, van de Wmo 2015 en artikel 8.1.1, lid 4 onder a van de Jeugdwet). De situatie waarin het door de cliënt beoogde aanbod duurder is dan het aanbod van het college betekent niet bij voorbaat dat het PGB om die reden geheel geweigerd kan worden. Cliënten kunnen zelf bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Het college kan het PGB slechts

weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen doordat de gemeente vanwege inkoopvoordelen maatwerkvoorzieningen al snel goedkoper zal kunnen leveren dan wanneer iemand zelf ondersteuning inkoopt met een PGB. Daarbij kan gedacht worden aan vervoers- of opvangvoorzieningen.

Een PGB is gemiddeld genomen ook goedkoper dan zorg en ondersteuning in natura omdat er minder overheadkosten hoeven te worden meegerekend. De maximale hoogte van een PGB is in de verordening begrensd op de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate door het college ingekochte maatwerkvoorziening in natura.

De tarieven PGB staan in het Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp.

Artikel 12. Onderscheid formele en informele hulp
Voor de bepaling van het PGB-tarief wordt onderscheid gemaakt tussen formele en informele hulp. Voor formele hulp geldt het hogere PGB-tarief en voor informele hulp geldt het lagere tarief op basis van het wettelijk minimumloon. Dit sluit aan bij de systematiek die binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en Zorgverzekeringswet (Zvw) wordt gehanteerd.

Van formele hulp is sprake als de hulp verleend wordt in het kader van de uitoefening van een bedrijf of beroep. De hulp wordt dan verleend door een zorgaanbieder of door een zelfstandige hulpverlener (ZZP-er). Hierop geldt één (belangrijke) uitzondering en dat is wanneer de hulpverlener een bloed- of aanverwant is in de 1e of 2e graad (o.a. ouders, broers, zussen en kinderen). Bij hulpverlening door een bloed- of aanverwant in de 1e of 2e graad, is altijd sprake van informele hulp. Ook al gaat het om een hulpverlener die voldoet aan de criteria genoemd in lid 2 van deze bepaling; dan nog geldt dat in het kader van deze verordening als informele hulp. De achtergrond daarvan is dat ook familieleden met een zorg-gerelateerd beroep of opleiding in eerste instantie een affectieve relatie hebben met de budgethouder. Dat is dan ook doorslaggevend voor het bijbehorende PGB-tarief.

Informele hulp is alle hulp die geboden wordt door bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad, of door personen die niet beroeps of bedrijfsmatig ondersteuning verlenen. In de praktijk gaat het dan meestal om personen uit het sociale netwerk.

<u>Bloedverwanten</u>
Bloedverwantschap ontstaat door:
- geboorte;
- afstamming van dezelfde voorvader;
- erkenning;
- gerechtelijke vaststelling van het vaderschap;
- adoptie.

Bloedverwanten zijn in de:

Eerste graad:
- (adoptie)ouders;
- (adoptie)kinderen.

Tweede graad:
- grootouders;
- kleinkinderen;
- broers en zussen.

Artikel 13. Bijdrage in de kosten
Artikel 12 geeft uitvoering aan het Abonnementstarief, zoals dit per 1-1-2020 is opgenomen in de Wmo en benoemt voorzieningen die uitgezonderd worden van het abonnementstarief.

Voor maatwerkvoorzieningen in het kader van de Jeugdwet, uitgezonderd bepaalde in artikel 12 lid 3 onder b, wordt geen eigen bijdrage gevraagd.

De Wmo 2015 maakt een onderscheid tussen de bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. De bijdragen in de kosten van algemene voorzieningen mag de gemeente bepalen en deze mogen kostendekkend zijn. In de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 34, blz. 95) staat hierover dat de regering gemeenten beleidsruimte geeft door hen de mogelijkheid te bieden om in de verordening te bepalen welke eigen bijdrage een cliënt verschuldigd is voor een algemene voorziening. Bij het bieden van deze beleidsruimte gaat de regering ervan uit dat gemeenten hier verstandig mee omgaan en voorzieningen, zoals laagdrempelige informatievoorziening, uit zal sluiten van eigen bijdragen.

Gemeenten hebben er zelf belang bij om een algemene voorziening (financieel) laagdrempelig te maken, zodat de druk op vaak duurdere maatwerkvoorzieningen wordt beperkt. Bovendien is een vereiste – om een passende bijdrage te kunnen leveren aan de zelfredzaamheid of participatie van een cliënt – dat een algemene voorziening financieel toegankelijk is voor de cliënt. In individuele gevallen is het mogelijk dat dit niet het geval is ondanks de geldende kortingsregeling (bijvoorbeeld vanwege schulden of andere hoge kosten).

In dat geval is verwijzing naar de bijzondere bijstand niet mogelijk en komt de cliënt – als de ondersteuning noodzakelijk is – in aanmerking voor een maatwerkvoorziening. De hoogte van de eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening wordt door het CAK vastgesteld en opgelegd op basis van het individuele inkomen en vermogen.

Met betrekking tot de basisvoorziening geldt dat deze ingezet wordt voor maximaal 40 uur. In incidentele gevallen kan dit eenmalig verlengd worden. Bijvoorbeeld wanneer de revalidatie langzamer gaat dan verwacht. De aanbieder zal dit doen na akkoord met de klantmanager Zorg.

Artikel 14. Inhoud beschikking

Uitgangspunt van de Wmo 2015 is dat de cliënt een maatwerkvoorziening in ‘natura’ krijgt. Indien gewenst door de client bestaat echter de mogelijkheid van het toekennen van een PGB.

Tweede lid, onder a, en derde lid, onder a: het beoogde resultaat is bijvoorbeeld ‘mobiliteit’ en niet ‘een scootmobiel’. Zie ook de toelichting op artikel 5, eerste lid, onder b.

Tweede lid , onder b, en derde lid, onder d: onder ‘duur’ valt ook de termijn waarop een voorziening technisch is afgeschreven.

Het vierde lid dient uitsluitend ter informatie aan de cliënt. Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt immers via het CAK, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. Zie artikel 12 en artikel 2.14, zesde lid, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget, met uitzondering van die voor opvang, wordt vastgesteld en voor de gemeente geïnd door het CAK.

Artikel 15. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de Wmo 2015 en artikel 2.9, onder d, van de Jeugdwet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een PGB, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Aan het ‘bestrijden’ van ten onrechte ontvangen maatwerkvoorzieningen en PGB’s gaat als het goed is een poging dit te ‘voorkomen’ vooraf. Duidelijke informatie over enerzijds de rechten en plichten van de cliënt en anderzijds de gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik spelen hierbij een belangrijke rol. Daarom is in het eerste lid een ‘informatieplicht’ voor het college opgenomen.

Het vierde lid is een ‘kan’-bepaling. Een PGB wordt verstrekt met de bedoeling dat men daarmee een voorziening treft. Als binnen zes maanden na de beslissing tot het verstrekken van het PGB nog geen voorziening is getroffen, heeft het college de bevoegdheid om de beslissing geheel of gedeeltelijk in te trekken. Deze bepaling is te zien als een verbijzondering van de bepaling in het derde lid, onder e (dat tevens op maatwerkvoorzieningen (in natura) ziet).

In artikel 2.4.1 tot en met 2.4.4 van de Wmo 2015 en artikel 8.1.2 en 8.1.4 van de Jeugdwet zijn regels voor het verhaal van kosten opgenomen en is de bevoegdheid aan het college gegeven tot het (in geldswaarde) terugvorderen van een ten onrechte verstrekte maatwerkvoorziening of PGB. Hierbij is tevens bepaald dat het college het terug te vorderen bedrag bij dwangbevel kan invorderen. Uit de memorie van toelichting op artikel 2.4.1 (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 157) wordt duidelijk dat daarnaast de mogelijkheid blijft bestaan om maatwerkvoorzieningen terug te vorderen; 'omdat het niet in alle gevallen mogelijk is een al genoten maatwerkvoorziening terug te vorderen, kan het college de waarde van de genoten maatwerkvoorziening uitdrukken in een bedrag dat voor terugvordering in aanmerking komt.'

In het zesde lid is dan ook een bepaling opgenomen die het college de bevoegdheid geeft tot terugvordering van in eigendom of in bruikleen verstrekte voorzieningen.

Artikel 16. Onderzoek naar kwaliteit en recht- en doelmatigheid maatwerkvoorzieningen en PGB's en opschorting betaling uit het PGB

Net als artikel 15 betreft deze bepaling grotendeels een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, vierde lid, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval regels worden gesteld voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een maatwerkvoorziening of een PGB, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Wmo 2015.

Op grond van artikel 2.3.9 van de Wmo 2015 moet het college periodiek onderzoeken of er aanleiding is om een besluit tot verstrekking van een maatwerkvoorziening of toekenning van een PGB te heroverwegen. Soms bestaat er echter twijfel over de kwaliteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van geleverde ondersteuning, het onderzoek in het kader van artikel 2.3.9 biedt dan onvoldoende houvast om hier goed naar te kijken. Daarom is artikel 15b toegevoegd. Op grond van deze bepaling moet het college in aanvulling op het onderzoek overeenkomstig artikel 2.3.9 ook periodiek, al dan niet steekproefsgewijs onderzoeken of de verstrekte maatwerkvoorzieningen in natura en PGB's worden gebruikt, respectievelijk besteed ten behoeve van het doel waarvoor ze zijn verstrekt, of de besteding op een rechtmatige manier gebeurt en of de geleverde ondersteuning van goede kwaliteit is. Een onderzoek kan zowel betrekking hebben op het handelen van een cliënt of PGB-houder, als op de ondersteuningsverlening door een aanbieder. Het onderzoek kan onder meer bestaan uit: dossieronderzoek, bezoek aan de cliënt, bezoek aan de locatie waar de cliënt ondersteuning krijgt en gesprekken met de aanbieder.

Artikel 17. Kwaliteitseisen voorzieningen zowel in natura als PGB

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen.

De regering legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van voorzieningen bij de gemeente en de aanbieder. Het is aan de gemeente om in de verordening te bepalen welke kwaliteitseisen worden gesteld aan aanbieders van voorzieningen. Die eisen zullen ook betrekking kunnen hebben op de deskundigheid van het in te schakelen personeel. De regering benadrukt in de memorie van toelichting op artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3) dat de kwaliteitseisen die zijn vervat in de artikelen 3.1 e.v. van de Wmo 2015 en die zich rechtstreeks tot aanbieders richten, daarbij uitgangspunt zijn. De eis dat een voorziening van goede kwaliteit wordt verleend, biedt veel ruimte voor de gemeenten om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning.

In het eerste lid zijn een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen uitgewerkt. Het in het derde lid genoemde jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek is verplicht op grond van artikel 2.5.1, eerste lid, van de Wmo 2015.

Artikel 18. Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door derden

Algemeen

Het college kan de uitvoering van de Wmo 2015 en de Jeugdwet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt, door derden (aanbieders) laten verrichten (artikel 2.6.4, eerste lid, van de Wmo 2015 en artikel 2.11, eerste lid van de Jeugdwet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van een voorziening gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015). Daarbij dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden en de op grond van artikel 2.6.6, tweede lid, gestelde nadere regels in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

Met artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 is die nadere invulling gegeven aan de verplichting van artikel 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015 om bij verordening regels te stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan. Het artikel bepaalt aan welke eisen ten minste moet worden voldaan om een goede prijs-kwaliteitverhouding te borgen. Gemeenten kunnen meer zaken hieromtrent regelen; een uitputtende regeling is in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 niet bedoeld.

Kostprijs maatwerkvoorzieningen Wmo 2015

Onderstaande heeft alleen betrekking op de kostprijs voor (maatwerk)voorzieningen onder de Wmo 2015.

De regels hebben tot doel dat een vaste prijs of reële prijs wordt vastgesteld voor diensten die in opdracht van het college door derden worden verleend, zodat de kwaliteit en continuïteit van deze diensten kunnen worden gewaarborgd door het gemeentebestuur (artikel 2.1.1 van de Wmo 2015) en de gecontracteerde aanbieders (artikel 3.1 van de Wmo 2015).
Er wordt gerefereerd aan het begrip voorziening dat op grond van artikel 1.1.1 van de Wmo 2015 zowel een algemene voorziening als maatwerkvoorziening kan betekenen. Daarnaast ziet dit artikel enkel op diensten als onderdeel van een voorziening. Dat betekent een beperking van de reikwijdte. De eis voor de continuïteit, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, van artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 ziet enkel op diensten die in het kader van een maatwerkvoorziening worden geleverd. Dit volgt uit artikel 2.6.5, tweede lid, van de Wmo 2015. Voor de volledigheid wordt vermeld dat het artikel alleen toeziet op overeenkomsten die het college sluit met derden over opdrachten in het kader van de uitvoering van deze wet. Het toekennen van een subsidiebeschikking is niet het sluiten van een overeenkomst voor een opdracht voor een dienst. Artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en artikel 18 zien dan ook niet toe op subsidies. Denk hierbij aan veelal kleine welzijnssubsidies die een gemeente verstrekt aan bewoners of vrijwilligersorganisaties. Vanzelfsprekend kan het college bij de bepaling van het toe te kennen subsidiebedrag wel gebruik maken van de genoemde kostprijselementen.

Op grond van artikel 5.4, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 dient het college voor het vaststellen van de vaste prijs of reële prijs rekening te houden met de vastgestelde kwaliteit van de dienst en de continuïteit in de relatie tussen cliënt en hulpverlener. Met het derde lid van artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 wordt een vaste prijs of reële prijs nader gedefinieerd en geconcretiseerd, zodat kan worden beoordeeld of in redelijkheid de kostprijselementen zijn verdisconteerd in een reële prijs. De kostprijselementen waar het college ten minste een vaste prijs of reële prijs op moet baseren staan hierin vermeld en zijn opgenomen in het tweede en derde lid van artikel 18. Het betreft de kosten van de beroepskracht, redelijke overheadkosten en overige kostprijselementen. Voor de uitvoeringspraktijk zijn handreikingen[1] over de normering van kostprijselementen beschikbaar die colleges en aanbieders kunnen toepassen om te komen tot een reële prijs.

Een vaste prijs of reële prijs wordt onder andere gebaseerd op de kosten van de beroepskracht (artikel 3, derde lid, onderdeel a, - een beroepskracht is een natuurlijk persoon die de ondersteuning uitvoert; dit kan zowel een zelfstandige zonder personeel zijn als een werknemer), waaronder de loonkosten en overige kosten voortvloeiend uit de toepasselijke collectieve arbeidsovereenkomst, de kosten van wettelijke verplichtingen ter zake van de arbeid en de overige kosten van wettelijke

[1] Bijvoorbeeld Handreiking aanbesteding Wmo, de wet Basistarieven en als onderdeel daarvan het Hulpmiddel onderbouwing bepaling tarief. Publicatie ActiZ, Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 2013 en de Code verantwoordelijk marktgedrag thuisondersteuning (*Kamerstukken II* 2014/15, 34 104, nr. 70, blg-576970).

verplichtingen verbonden aan het leveren van een dienst. Het gaat hierbij onder meer om wettelijke verplichtingen als werkgeverspremies, wettelijke sociale verzekeringen en pensioenpremies, wettelijk verlof, wettelijke verplichtingen op het gebied van arbeidsomstandigheden en overige wettelijke verplichtingen die het leveren van de dienst met zich mee brengt. Als uitgangspunt geldt dat een aanbieder beroepskrachten inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden (de eisen aan de kwaliteit van voorzieningen, eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten daaronder begrepen, zie artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de Wmo 2015). Het college zal zich dus een beeld moeten vormen van de vereiste activiteiten en de daaraan verbonden reële kosten. Het college baseert een reële prijs vervolgens op de collectieve arbeidsovereenkomsten die door de aanbieder in de betreffende sector moeten worden gehanteerd. In Nederland zijn immers bij veel aanbestedingen de algemeen verbindend verklaarde bepalingen van een collectieve arbeidsovereenkomsten van toepassing en daarmee gelden de bepalingen voor alle werknemers in de betreffende sector. Als op een beroepskracht geen collectieve arbeidsovereenkomst van toepassing is, omdat het bijvoorbeeld gaat om een zelfstandige zonder personeel of een buitenlandse aanbieder (Europese aanbesteding), wordt van colleges evengoed verwacht een reële kostprijs te hanteren die qua arbeidsvoorwaarden gelijk is aan de positie van een werknemer (immers de gemeente is al gebonden aan één kwaliteitsniveau) en de wijze van kostprijsopbouw te motiveren. Bij een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst kan bij een Europese aanbesteding hetzelfde niveau aan arbeidsvoorwaarden worden geëist. Immers via de Wet arbeidsvoorwaarden grensoverschrijdende arbeid (Waga) waarmee de Europese Detacheringsrichtijn is omgezet in Nederlandse wetgeving, zijn de kernbepalingen van deze algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomsten ook van toepassing op gedetacheerde werknemers van dienstverleners uit andere EU-lidstaten die hier (tijdelijk) werken. Indien er geen sprake is van een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst en de werkgever geen partij is bij een afgesloten bedrijfstak-cao gelden de wettelijke minimumnormen zoals opgenomen in de Wet minimumloon en vakantiebijslag.

Naast de kosten van de beroepskracht is een reële prijs gebaseerd op directe en indirecte kostprijselementen als een redelijke mate van overheadkosten (derde lid, onderdeel b), een voor de sector reële mate van niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg (derde lid, onderdeel c), reis- en opleidingskosten (derde lid, onderdeel d), indexatie van loon en prijs binnen een overeenkomst (derde lid, onderdeel e) en kosten als gevolg van gemeentelijke eisen zoals rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen (derde lid, onderdeel f). Vanuit het oogpunt van kostenbeheersing kunnen colleges en derden afspraken maken om bepaalde kostenverhogende activiteiten die niet aan de directe dienstverlening zijn gerelateerd zoals gemeentelijke rapportageverplichtingen niet meer te doen of de administratieve lasten terug te brengen. Dergelijke afspraken tussen het college en derden kunnen een reële prijs verlagen.

Het vaststellen van een reële prijs door het college sorteert pas effect als duidelijk is voor welk proces het college die prijs dient te gebruiken. De vastgestelde reële prijs dient daartoe zijn plaats te krijgen in de aanbestedingsprocedure en in de overeenkomst met de derde. Er moet na gunning nog een overeenkomst met de betrokken ondernemer worden gesloten. De mededeling van de gunningsbeslissing betekent immers nog niet dat een overeenkomst tot stand is gekomen (zie ook artikel 2:129 van de Aanbestedingswet 2012). Het college dient op grond van artikel 2.114, eerste lid, van de Aanbestedingswet 2012 en artikel 2.6.4, tweede lid, van de Wmo 2015, de overheidsopdracht te gunnen op grond van het criterium van de economisch meest voordelige inschrijving. Overigens kan het college in afwijking van artikel 2.114, tweede lid, van de Aanbestedingswet 2012 een overheidsopdracht niet enkel op grond van het criterium de laagste prijs gunnen (artikel 2.6.4, derde lid, van de Wmo 2015). Het college moet bij het criterium “economisch meest voordelige inschrijving” in de aankondiging van de opdracht bekendmaken welke nadere criteria hij toepast met het oog op de toepassing van dat criterium (artikel 2:115 van de Aanbestedingswet 2012). Die nadere criteria kunnen onder meer prijs en kwaliteit betreffen. De toepassing van het criterium “prijs” betekent dat de inschrijving met de laagste prijs het beste scoort op dat criterium. De vastgestelde reële prijs wordt opgenomen in de aankondiging of de aanbestedingsstukken als eis zodat een inschrijving geen prijs bevat die lager is dan de vastgestelde reële prijs. De vaststelling van de reële prijs betreft een besluit van het college ter voorbereiding op een privaatrechtelijke rechtshandeling (gunningsbeschikking) waartegen geen beroep kan worden ingesteld (artikel 8:3 van de Awb). De reguliere rechtsbescherming bij aanbestedingsprocedures staat uiteraard gewoon open. Aan dit besluit moet een zorgvuldige afweging ten grondslag liggen (artikel 3:4 van de Awb). De inschrijvingen die niet voldoen aan de eis van de reële prijs zijn ongeldig. Het college dient ongeldige inschrijvingen ter zijde te leggen, de betrokken ondernemers komen niet meer in aanmerking voor de gunning. Het artikel vormt dus een toetsingskader voor het gunnen van de overheidsopdracht voor maatschappelijke ondersteuning en vult deze bevoegdheden op grond van de Aanbestedingswet 2012

nader in op grond van artikelen 2.6.4 en 2.6.6 van de Wmo 2015. Het is dus van belang om de reële prijs goed en objectief te onderbouwen. Deze artikelen vormen een lex specialis ten opzichte van de algemene bevoegdheden van de Aanbestedingswet 2012. Artikel 5.4 maakt geen onderscheid tussen diensten in het kader van een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening.

Eerste lid
In dit artikel wordt geregeld dat het college voor het leveren van een dienst door een derde als bedoeld in artikel 2.6.4. van de Wmo 2015, of een vaste prijs vaststelt of een reële prijs vaststelt die geldt als ondergrens voor een inschrijving en het aangaan van een overeenkomst met de derde of die geldt als ondergrens voor de vaste prijs. In het geval het college een reële prijs vaststelt, is het mogelijk dat inschrijvers een hoger tarief dan de reële prijs neerleggen. Het is niet mogelijk een lagere prijs neer te leggen. Indien het college een vaste prijs vaststelt, dan zal het tarief voor de inschrijvers gelijk zijn aan de vaste prijs.

Tweede lid
Bij het vaststellen van de prijs dient het college rekening te houden met de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht, bedoeld in artikel 2.1.3, tweede lid, onderdeel c, van de Wmo 2015 en met de continuïteit in de hulpverlening, bedoeld in artikel 2.6.5, tweede lid, van de Wmo 2015, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners. De invulling van de continuïteit van de hulpverleningsrelatie in financiële zin is nieuw voor de gemeenten. De aanbieder die de opdracht gegund krijgt moet overleggen met de aanbieder die de opdracht tot dan toe had uitgevoerd over de overname van personeel. De gedachte is dat overname van personeel gemakkelijker verloopt indien de gemeente een reële prijs betaalt voor de opdracht.

Derde lid
Het college moet de vaste prijs of de reële prijs minimaal baseren op de in dit artikel genoemde kostprijselementen. De opsomming in dit lid is niet uitputtend. De gemeente kan er elementen aan toevoegen.

Vierde lid
Dit lid is niet verplicht op grond van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en is hier opgenomen ter wille van de leesbaarheid en de samenhang van het hele artikel 18. Het vierde lid biedt het college de mogelijkheid om geen vaste of reële prijs te bepalen op basis van de genoemde kostprijselementen maar de bepaling van de hoogte van een reële prijs over te laten aan de inschrijvende partijen. Het college legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraad

Vijfde lid
Dit lid is niet verplicht op grond van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en is hier opgenomen ter wille van de leesbaarheid en de samenhang van het hele artikel 18. Het college bepaalt met welke derde hij een overeenkomst aangaat. Hieronder wordt verstaan een aanbieder, te weten een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die jegens het college gehouden is een voorziening te leveren (zie artikel 1.1.1 van de Wmo 2015 en artikel 1 van de toelichting bij deze verordening). Het overeenkomen van contracten is het primaat van het college. Het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 treedt dan ook niet in de contractvrijheid van het gemeentebestuur. Het college legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraad.

Zesde lid
De cliënt kiest een zorgaanbieder waarmee hij/zij samen afspraken maakt omtrent hoe de gewenste resultaten behaald kunnen worden. Deze afspraken worden vastgelegd in het integraal zorgplan. De aanbieder beschrijft samen met de inwoner hoe de ondersteuning plaatsvindt om de gewenste resultaten te kunnen behalen. In het zorgplan wordt concreet beschreven wat er gedaan wordt om het resultaat te bereiken: 1. welke activiteiten moeten worden verricht, 2. hoeveel tijd nodig is om het resultaat te bereiken, 3. met welke frequentie de activiteiten moeten worden verricht.
De coördinerende aanbieder kan ook andere partijen (bv welzijnswerk of andere aanbieders) inzetten om het resultaat te bereiken. De coördinerende aanbieder schrijft een integraal zorgplan per cliënt en beschrijft wat er gedaan wordt om het gevraagde resultaat te behalen.
Binnen tien werkdagen na het ontvangen van een ondersteuningsplan levert de zorgprofessional een zorgplan aan bij de gemeente. Het zorgplan wordt ondertekend door de cliënt en de zorgaanbieder.
De ondersteuning van cliënten start vijf werkdagen na het ontvangen van de definitieve opdracht van de gemeente.

Kostprijs maatwerkvoorzieningen Jeugdwet

Het college kan de uitvoering van de Jeugdwet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de jeugdige of zijn ouders, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.11, eerste lid, van de Jeugdwet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.12 va de Jeugdwet). Daarbij dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat er alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat er een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

Artikel 19. Jaarlijkse waardering mantelzorgers

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.6 van de Wmo 2015. Hierin is opgenomen dat bij verordening wordt bepaald op welke wijze het college zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van cliënten in de gemeente. De verordening moet in ieder geval voorzien in een procedure die waarborgt dat alle mantelzorgers, die voldoen aan de voorwaarden, voor het ontvangen van een blijk van waardering in aanmerking kunnen worden gebracht.

Artikel 2.1.6 stelt dat het moet gaan om mantelzorgers van cliënten in de gemeente. Artikel 1.1.1 van de Wmo 2015 definieert een cliënt als een persoon die gebruik maakt van een algemene voorziening, maatwerkvoorziening of PGB, of door of namens wie een melding is gedaan. Het gaat dus ook om mantelzorgers van cliënten die een hulpvraag hebben aangemeld, ook al is daar geen voorziening op basis van deze wet uitgekomen. Voorts is de woonplaats van de cliënt bepalend, zodat het dus ook mantelzorgers kan betreffen die in andere gemeenten wonen.

Kort en goed komt het erop neer dat – met inachtneming van het bovenstaande – mantelzorgers van cliënten in de gemeente via een melding bij het college in aanmerking kunnen worden gebracht voor de jaarlijkse blijk van waardering (eerste en tweede lid). Onder andere ten aanzien van de meldingsprocedure kan het college nadere regels stellen (derde lid).

Artikel 20. Tegemoetkoming meerkosten personen met een beperking of chronische problemen

Deze bepaling betreft een uitwerking van artikel 2.1.7 van de Wmo 2015. Daarin is opgenomen dat bij verordening kan worden bepaald dat door het college aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming wordt verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie. En als dat mogelijk is, in welke gevallen en in welke mate ((Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 140).

De tegemoetkoming kan op aanvraag kan verstrekt. De beslissing op een dergelijke aanvraag is een beschikking en meer in het bijzonder een subsidiebeschikking. De bepalingen in de Awb, onder andere over bezwaar en beroep en subsidies zijn hierop van toepassing.

De tegemoetkoming kan een alternatief zijn voor een maatwerkvoorziening of PGB. Hiervoor is wel vereist dat de cliënt zelf kiest voor een tegemoetkoming. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een cliënt die een aanvraag doet voor een maatwerkvoorziening of PGB en die tijdens het onderzoek naar de aanvraag de keuze krijgt om een tegemoetkoming te ontvangen voor de door hem gewenste voorziening. Deze tegemoetkoming is niet kostendekkend maar geeft de cliënt wel het voordeel dat

hij zelf een bedrag in handen krijgt waarmee meer eigen regie heeft bij de inkoop van de gewenste voorziening. Indien hij het geld niet aanwendt voor dit doel, kan op grond van de subsidietitel van de Awb worden gehandhaafd. Indien hij later wederom een aanvraag zou doen voor maatschappelijke ondersteuning, zonder dat er nieuwe feiten of omstandigheden in zijn situatie zijn, kan deze aanvraag worden afgewezen op grond van de Awb onder verwijzing naar de eerdere beschikking ter verstrekking van de tegemoetkoming.

De hoogte van de tegemoetkomingen worden jaarlijks vastgelegd door het college in het Besluit maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp. Het college draagt er zorg voor dat de nieuwe bedragen voor iedereen kenbaar kunnen zijn.

Artikel 21. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

In artikel 3.4, eerste lid, van de Wmo 2015 is bepaald dat de aanbieder bij de toezichthoudend ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1 van de Wmo 2015 onverwijld melding doet van iedere calamiteit die bij de verstrekking van een voorziening heeft plaatsgevonden en van geweld bij de verstrekking van een voorziening. In artikel 6.1 van de Wmo 2015 is bepaald dat het college personen aanwijst die zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Wmo 2015.

In aanvulling op het bovenstaande regelt artikel 22 dat er door het college een regeling wordt opgesteld over het doen van meldingen (eerste lid) en dat de toezichthoudend ambtenaar deze meldingen onderzoekt en het college adviseert over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld (derde lid).

Artikel 22. Klachtregeling

De gemeente is op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn.

In het tweede lid is een bepaling over klachten ten aanzien van aanbieders opgenomen. Een dergelijke bepaling is verplicht op grond van artikel 2.1.3, tweede lid, onder e, van de Wmo 2015 en artikel 4.2.1 van de Jeugdwet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten is vereist. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een klachtregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder a, van de Wmo 2015 en artikel 4.2.1 van de Jeugdwet).

In de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 57-58) staat dat cliënten in beginsel moeten kunnen klagen over alles wat hen niet aanstaat in de manier waarop zij zich bejegend voelen. De cliënt kan ontevreden zijn over het gedrag van een gemeenteambtenaar, bijvoorbeeld over de wijze waarop een gesprek is gevoerd of over diens (vermeende) gebrek aan deskundigheid. Is de cliënt niet tevreden over een gedraging van de aanbieder, dan kan het ook gaan om bijvoorbeeld de kwaliteit van de geleverde maatschappelijke ondersteuning (in verband met de deskundigheid van de medewerker of een bepaalde houding of uitlating, gebrekkige communicatie of (on)bereikbaarheid van de aanbieder).
Het ligt voor de hand dat cliënten die zich benadeeld voelen zo veel mogelijk deze klacht eerst bij de betreffende aanbieder deponeren. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de aanbieder de klacht snel in behandeling neemt en de klacht ook snel afhandelt. Daar waar de afhandeling niet naar wens is, staat de weg naar de gemeente voor het indienen van de klacht open.

In het derde lid zijn een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de klachtregelingen door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

Artikel 23. Medezeggenschap bij aanbieders

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder f, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat in ieder geval moet worden bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder welke voor de gebruikers van belang zijn, vereist is.

In dit artikel gaat het dus om medezeggenschap van cliënten tegenover de aanbieder. Voorheen moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht cliënten en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder reeds verwezenlijkt via de cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten.

In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder b, van de Wmo 2015).

In het tweede lid zijn een aantal instrumenten voor het college aangegeven om te zorgen dat de verplichting tot medezeggenschap door aanbieders goed wordt uitgevoerd.

Artikel 24. Betrekken van inwoners bij het beleid

Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015 en artikel 2.10 van de Jeugdwet.

Met het derde lid wordt het aan het college overgelaten om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven. Ter uitvoering van dit artikel heeft het college de Adviesraad Sociaal Domein Midden-Delfland aangewezen.

Artikel 26. Hardheidsclausule

Juist omdat het in de Wmo om maatwerk gaat zal het college er niet aan ontkomen om, ook al is er een zorgvuldige afweging gemaakt, uiteindelijk toch te beoordelen of deze afweging niet leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Deze afweging zal minder vaak voorkomen dan in normale omstandigheden te verwachten is, Immers, bij de afwegingen gaat het al om een zeer persoonlijke beoordeling. Als desondanks die zeer persoonlijke afweging toch nog sprake is van een niet billijke situatie is de hardheidsclausule een vangnet. Daarbij kan de aanvrager ook een beroep doen op deze clausule.

Wordt de hardheidsclausule vaker voor één onderwerp gebruikt dan kan men zich afvragen of het beleid ter zake niet aangepast zou moeten worden.